

OBČINA SLOVENSKE KONJICE

Številka: 842-0005/2014-1

Datum: 22. 5. 2015

OCENA OGROŽENOSTI PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V OBČINI SLOVENSKE KONJICE

	ORGAN:	DATUM:	PODPIS:
Izdelal:	Občinska uprava občine Slovenske Konjice: Andraž Mlaker – strokovni sodelavec ZRP	Maj 2015	
Usklajenost:	URSZR Izpostava Celje	Dopis št. _____ z dne _____	
Obravnaval in pregledal:	Štab CZ občine Slovenske Konjice Poveljnik CZ Vladimir Fijavž		
Sprejel:	Miran Gorinšek Župan		
Skrbnik:	Andraž Mlaker Strokovni sodelavec ZRP		

OCENA OGROŽENOSTI V OBČINI SLOVENSKE KONJICE

Verzija	Datum ažuriranja	Datum dopolnitve	Datum spreminjanja	Podpis

KAZALO

1.	UVOD	6
1.1	PREDSTAVITEV OBČINE SLOVENSKE KONJICE	6
1.2	Uvod v oceno ogroženosti	9
1.3	Geologija	9
1.4	Podnebne in hidrološke značilnosti področja:	9
1.5	Komunalna infrastruktura	10
1.6	Namen priprave ocene ogroženosti	10
1.7	Pregled vrst naravnih in drugih nesreč, pri katerih se Občina Slovenske Konjice uvršča v razdelitev glede na ogroženost	11
2	OGROŽENOST ZARADI POPLAV	12
2.1	Karakteristike vodotokov v občini	12
2.2	Možni vzroki nastanka poplav	13
2.3	Verjetnost pojavljanja poplav	13
2.4	Vrsta, oblika in stopnja ogroženosti zaradi poplav	13
2.5	Ogroženost prebivalstva, živali in premoženja	13
2.6	Verjetnost nastanka verižne nesreče ob poplavah	14
2.7	Možnost predvidevanja poplav	14
2.8	Zaključek	15
3	OGROŽENOST OD ZEMELJSKIH PLAZOV – USADOV	16
3.1	Viri nevarnosti plazov	16
3.2	Možni vzroki nastanka plazov	16
3.3	Verjetnost pojavljanja plazov	16
3.4	Vrsta, oblika in stopnja ogroženosti	16
3.5	Ogroženost prebivalstva, živali in premoženja	16
3.6	Verjetne posledice plazov	17
3.7	Verjetnost nastanka verižne reakcije ob plazovih	17
3.8	Možnosti predvidevanja plazov	17
3.9	Potek in možni obseg nesreče	18
3.10	Zaključek	19
4	OCENA OGROŽENOSTI PRED POŽARI	20
4.1	Viri nevarnosti	20
4.2	Možni vzroki nastanka požara	20
4.3	Verjetnost pojavljanja nesreč	21
4.4	Vrsta, oblika in stopnja ogroženosti	22
4.5	Potek in možen obseg požara	22
4.6	Verjetne posledice požara	23
4.7	Verjetnost nastanka verižne reakcije	23
4.8	Možnost predvidevanja nastanka požara	23
4.9	Predlogi za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči	24
4.10	Zaključek	24
5	OCENA OGROŽENOSTI V PRIMERU POTRESA	26
5.1	Viri nevarnosti	26

5.2	Možni vzroki nastanka nesreče	26
5.3	Verjetnost pojavljanja nesreče	27
5.4	Možnost predvidevanja potresa	28
5.5	Vrste, oblike in stopnja ogroženosti	28
5.6	Potek in možen obseg nesreče	33
5.7	Ogroženi prebivalci, živali, premoženje in kulturna dediščina	34
5.8	Verjetne posledice nesreče	34
5.9	Verjetnost nastanka verižne nesreče	35
5.10	Zaključek	35
6	OCENA OGROŽENOSTI V PRIMERU JEDRSKE ALI RADIOLOŠKE NESREČE	36
6.1	Viri nevarnosti ionizirajočega sevanja v občini Slovenske Konjice	36
6.2	Nuklearna elektrarna Krško	36
6.3	Možne posledice nesreč v jedrskih elektrarnah	36
6.4	Možni viri nevarnosti	37
6.5	Možnost nastanka verižne nesreče	37
6.6	Povzetek in predlogi za izvajanje akcijskih nalog enot ZRP	38
7	OCENA OGROŽENOSTI OB NESREČI ZRAKOPLOVA	39
7.1	Značilnosti nesreče zrakoplovov	39
7.2	Vzroki nastanka nesreče	40
7.3	Verjetnost pojavljanja nesreče zrakoplova	40
7.4	Verjetnost nastanka verižnih nesreč ob nesreči zrakoplova	40
7.5	Predlagana zaščita pred nevarnostjo	41
8	OCENA OGROŽENOSTI OB NESREČI Z NEVARNIMI SNOVMI	42
8.1	Viri nevarnosti	42
8.2	Možni vzroki nastanka nesreče z nevarno snovjo	42
8.3	Verjetnost pojavljanja nesreče	43
8.4	Ocena o vrsti, oblikah in stopnji ogroženosti	43
8.5	Potek in možni obseg nesreče	44
8.6	Ogroženost pri prebivalcih, živalih in premoženju	44
8.7	Verjetnost posledic nesreče z nevarno snovjo	44
8.8	Verjetnost nastanka verižne nesreče	44
8.9	Možna predvidevanja nesreče z nevarno snovjo	44
8.10	Predlogi za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ter ublažitev in odpravo posledic nesreče z nevarno snovjo	45
9	Pojavi kužnih bolezni pri živalih večjega obsega	47
9.1	Vrsta, oblika in značilnosti nevarnosti	47
9.2	Viri okužbe oziroma vzroki nastanka in širjenja bolezni živali	47
9.3	Posebno nevarne bolezni živali	48
9.4	MOŽNI VZROKI NASTANKA NESREČE VEČJEGA OBSEGA OZIROMA VEČJEGA OBSEGA POJAVA POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI	48
9.5	VERJETNOST POJAVLJANJA NESREČE OZIROMA POJAVA POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI	49
9.6	VRSTA, OBLIKA IN STOPNJA OGROŽENOSTI	49
9.7	POTEK IN MOŽEN OBSEG NESREČE OZIROMA POJAVA POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI	50

9.8	OGROŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA-----	50
9.9	VERJETNE POSLEDICE NESREČE OZIROMA POJAVA POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI 50	
9.10	VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE -----	51
9.11	MOŽNOST PREDVIDEVANJA NESREČE OZIROMA POJAVA POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI -----	51
10	OCENA OGROŽENOSTI OB NEURJU-----	52
10.1	Možni vzroki nastanka neurij-----	52
10.2	Viri nevarnosti neurij-----	52
10.3	Verjetnost pojavljanja neurij -----	52
10.4	Vrsta, oblika in stopnja ogroženosti zaradi neurij -----	52
10.5	Ogroženost prebivalstva, živali in premoženja-----	53
10.6	Verjetne posledice neurij-----	53
10.7	Verjetnost nastanka verižne nesreče ob neurjih -----	53
10.8	Možnost predvidevanja neurij-----	54
10.9	Zaključek in predlogi za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči -----	54
11	POVZETEK OCEN OGROŽENOSTI IN UGOTOVITVE-----	55
12	Pregled uporabljenih virov-----	56

1. UVOD

1.1 PREDSTAVITEV OBČINE SLOVENSKE KONJICE

Datum ustanovitve občine Slovenske Konjice oziroma uveljavitve njenega območja je 1. 1. 1995. Obsega 97,8 km², kar predstavlja 0,48% površine Slovenije oziroma 4,1% površine Zahodno štajerske regije in se po površini uvršča med srednje velike slovenske občine.

Geografska lega in prikaz področja, ki ga obsega občina Slovenske Konjice.

Vir: PISO.

Območje občine leži na severozahodu Slovenije. Meji na naslednje občine: Slovenska Bistrica, Oplotnica, Zreče, Vojnik, Šentjur pri Celju in Šmarje pri Jelšah. Občina obsega področje osemnajstih katastrskih občin. V občini je 58 naselij in 16 krajevnih skupnosti. Središče občine je mesto Slovenske Konjice. Preko občine je speljana avtocesta A1 Maribor-Ljubljana in na jugovzhodu železniška proga Maribor-Ljubljana.

Na jugu občina obsega vzhodne odrastke Karavank (Stranice, Konjiška gora, Babič), ostali del pa tvorijo rodovitne naplavine, kjer prevladuje kmetijstvo; gozd se je umaknil na strma pobočja teras, ob vodotoke ali starejše apnene vzpetine.

Po novejši teoriji o tektoniki plošč naj bi bil ravno v naši regiji stik med tako imenovano "jadransko ploščo" in kontinentalno evrazijsko ploščo. Da je Zahodno-štajerska regija res v območju aktivnih prelomov, nam priča vrsta slatin in toplic ter občasni potresi. Zaradi seizmogenega območja »Karavanke-Kozjansko«, je Zahodno-štajerska regija tudi potresno ogrožena.

Slovenija leži na stičišču Alp, Panonske nižine, Dinarsko-Kraškega sveta in Sredozemlja. Zaradi te raznolikosti, je tudi podnebje spremenljivo, od močnih padavin (snežnih in dežnih) do suše. Na Zahodno-štajersko regijo ima vpliv predvsem alpsko in panonsko podnebje oziroma celinsko podnebje. Te podnebne značilnosti pogojujejo močna deževja in nevihte, ki povzročajo

prekomerno dvigovanje voda v vodotokih in pojav toče. Glavni vodotoki so: Dravinja, Ličnica, Klokočovnik, Žičnica in Oplotnica.

Na območju občine prebiva 14.505 občanov (stanje 2014). V občini prevladuje vaški tip naselij z razvitim kmetijstvom - torej tu nimamo ekstremno hitrega padca ali dviga prebivalstva. Če izvzamemo mesto Slovenske Konjice, ki zelo hitro narašča, zlasti v zadnjih 20 letih.

Naseljenost

Ob nastanku občine so bile vzpostavljene naslednje krajevne skupnosti:

- krajevna skupnost Jernej
- krajevna skupnost Bezina
- krajevna skupnost Dobrava-Gabrovlje
- krajevna skupnost Draža vas
- krajevna skupnost Konjiška vas
- krajevna skupnost Loče
- krajevna skupnost Polene
- krajevna skupnost Slovenske Konjice
- krajevna skupnost Sojek-Kamna gora
- krajevna skupnost Spodnje Grušovje
- krajevna skupnost Tepanje
- krajevna skupnost Vešenik-Brdo
- krajevna skupnost Zbelovo
- krajevna skupnost Zeče
- krajevna skupnost Špitalič
- krajevna skupnost Žiče

Območje občine zajema 18 katastrskih občin (naselij) s stalnimi prebivalci ter skupno šteje 14.505 prebivalcev.

Število prebivalcev po naseljih:

Bezina	553
Blato	113
Brdo	92
Breg pri Konjicah	146
Brezje pri Ločah	119
Dobrava pri Konjicah	84
Dobrnež	122
Draža vas	510
Gabrovlje	61
Gabrovnik	184
Sveti Jernej	182
Kamna Gora	110
Klokočovnik	162
Koble	120
Kolačno	48
Konjiška vas	216
Kraberk	69
Spodnji Jernej	32
Ličenca	190
Lipoglav	191

Loče	628
Mali Breg	57
Mlače	237
Nova vas pri Konjicah	78
Novo Tepanje	69
Ostrožno pri Ločah	17
Penoje	32
Perovec	42
Petelinjek pri Ločah	48
Podob	20
Podpeč ob Dravinji	46
Polene	215
Preloge pri Konjicah	157
Prežigal	23
Selski Vrh	93
Slovenske Konjice	4933
Sojek	95
Spodnja Pristava	36
Spodnje Grušovje	194
Spodnje Laže	155
Spodnje Preloge	332
Stare Slemene	111
Strtenik	54
Suhadol	61
Škalce	440
Škedenj	76
Špitalič pri Slov. Konjicah	8
Tepanje	505
Tepanjski Vrh	148
Tolsti Vrh	114
Vešenik	388
Zbelovo	275
Zbelovska Gora	325
Zeče	234
Zgornja Pristava	155
Zgornje Laže	149
Žiče	559
Štajerska vas	40

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

1.2 Uvod v oceno ogroženosti

Ocena ogroženosti obsega kakovostno in količinsko analizo dosegljivih in znanih parametrov za ocenjevanje naravnih in drugih danosti v občini Slovenske Konjice, ki bi lahko bile vzrok ali pogojevale možnosti za nastanek in razvoj pojavov in procesov, ki povzročijo nesreče.

Ocena ogroženosti vsebuje poleg opisa značilnosti nevarnosti in prikaza pričakovanih posledic, še predlog preventivnih ukrepov za zaščito, predlog za ukrepe zaščite pred nevarnostmi ko je že prišlo do nesreče, osnovne usmeritve in metode reševanja in pomoči ter osnovne rešitve za odpravo posledic. Glede na naravne in druge danosti so lokalne skupnosti, po oceni ogroženosti za posamezne nesreče, razvrščene po stopnjah od 0 do 6, pri čemer je 6 najvišja stopnja ogroženosti.

1.3 Geologija

Večina matične kamnine sodi v mlajšo geološko zgodovino. Daleč najstarejši je pas črnega glinastega skrilavca nad Škednjem, ki izvira iz paleozoika. Kristalnost apnenca in dolomita, ki je nastal v triadi tvori geološko podlago Konjiške Gore in Stranic. Ti dve geološki podlagi sta tudi matični kamnini osamelcev, ki se dvigujejo nad obsežno aluvialno ravnino. Na prisojnem območju Konjiške Gore so apnencu primešani še roženci. Glede na ekspozicijo in inklinacijo pokrivajo to matično podlago:

- na prisojnih strmih pobočjih plitva, deloma skeletna rendzina
- na ostalih legah: plitva-srednje globoka (v žepih globoka) pokarbonatna rjava tla.

Skrajni severo-zahodni del sestavljajo zgodnje-kredni sivi apnenci. Tla so plitva do srednje globoka rjava pokarbonata, deloma tudi rendzina na izpostavljenih legah.

Naslednja skupina kamenin je paleogena. Nad Žiškim samostanom in v dolini Sv. Janeza najdemo svetlo siv apnenec, ki ga pokrivajo srednje globoka pokarbonatna rjava tla. Med apnencem pa so snovi in krpe sluzastega laporja in kontaktnih metamorfni kamenin, kjer najdemo kislja rjava tla.

Ob severnem vznožju Konjiške gore se vije pas neogenskih peščenjakov in peščenih laporjev z značilno fazilno mikrofavno. To matično kamenino pokrivajo globoka rjava gozdna tla. Iz neogema izhaja tudi peščeni apnenec, ki tvori vzpetino Homec. Na prisojnih legah so tla suha rendzina, na osojnih pa pokarbonatna.

Obsežno ravnino, ki se razteza od Križevca do Ličnice in Spodnjega Grušovja tvorijo kvartarni rečni nanosi, na rahlo dvignjenih mestih pa najdemo peščeno glino in glinasti prod (Petelinjek). Te rečne nanose pokrivajo plodna ilovnata tla.

1.4 Podnebne in hidrološke značilnosti področja:

Občina Slovenske Konjice leži v področju severovzhodnega dela Slovenije, katerega značilnost je, da prejme najmanj padavin v Sloveniji. SV leži namreč točno sredi zmernega pasu z značilnostmi celinskega podnebja: suhe zime in mokra poletja. Bližina Sredozemlja pa je vzrok, da niti namočenost poletja, niti sušnost zime ne dosemeta prave celinske izrazitosti.

Pogostosti in smeri vetra so izredno raznovrstne. Na območju občine pihajo vetrovi iz vseh smeri, frekvenčna porazdelitev glede na stran neba, pogostnost in izdatnost padavin in nevihtnih dni pa je naslednja (upoštevane samo glavne in stranske strani neba):

Preko ozemlja pokrajine vodi pomembnejša cesta z veliko propustnostjo (AC A1/0038 Maribor-Celje).

1.5 Komunalna infrastruktura

Najpomembnejša cestna povezava je AC Maribor – Ljubljana. Na tej prometnici se odvija tranzitni potniški in tovorni promet. Pomembnejše državne ceste so:

- R2-430
- R3-688
- R3-687
- R3-686
- R3-700

Električno omrežje, za katerega skrbi Elektro Maribor, OE Slovenska Bistrica, je razširjeno, električni priključek imajo skoraj vse hiše v občini. Telefonsko omrežje je sestavljeno iz omrežja telekoma Slovenije (baker), optičnega omrežja, ki ga je gradilo podjetje Gratel (T-2) in občinsko optično omrežje, ki je v upravljanju družbe GVO.

Manjši delež predstavlja še lokalna kabelska mreža, ki je v lasti Krajevne skupnosti Slovenske Konjice, z njo pa upravlja KRS Selnica ob Dravi.

Med naselji obstaja cestna povezava. V občini Slovenske Konjice je nekaj več kot 320 km občinskih javnih cest. V naselju Prežigal je zgrajena centralna čistilna naprava in kanalski sistem zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih vod. Manjša čistilna naprava se nahaja še v naselju Tepanje, predvidena pa je tudi postavitve dodatnih 3 čistilnih naprav v naseljih Draža vas, Zbelovo in Žiče, za JV del občine, ki je v aglomeraciji. V občini obratuje tudi zbirni center za ravnanje z odpadke CERO.

V gospodarstvu prevladuje industrija in obrtništvo. Kmetijstvo in vinogradništvo je razvito po celotni občini. Pomembno mesto ima tudi drobno gospodarstvo.

Dolgoročni program razvoja predvideva zlasti hitrejši razvoj turizma in obrti in hitrejše zaposlovanje, s čimer bo izboljšani družbeni in osebni standard, razvoj urbanih funkcij in komunalne infrastrukture.

1.6 Namen priprave ocene ogroženosti

Ocena ogroženosti obsega kakovostno in količinsko analizo naravnih in drugih danosti za nastanek in razvoj pojavov in procesov, ki lahko povzročijo nesrečo ter analizo ogroženosti geografskih struktur, naselij, tehnoloških sistemov, proizvodnih enot, objektov in drugih dobrin.

Ocena ogroženosti obsega poleg splošnih značilnosti nevarnosti tudi predlog zaščite pred nevarnostmi, predlog preventivnih ukrepov za zaščito, reševanje in pomoč ter odpravo posledic.

1.7 Pregled vrst naravnih in drugih nesreč, pri katerih se Občina Slovenske Konjice uvršča v razdelitev glede na ogroženost

Vrsta naravne/druge nesreče	Stopnja ogroženosti	Vrsta načrta
Poplave	NP (regija); 2. (Občina)	Delni
Potres	4. (regija); 3. (Občina)	Celotni
Zemeljski plazovi	5. (regija); 2. (Občina)	Delni
Požar	NP (regija); 0 (Občina)	Delni
Jedrska ali radiološka nesreča	3. (regija); 2. (Občina)	Delni
Nesreča zrakoplova	3. (regija); 3. (Občina)	Celotni
Pojav posebno nevarnih bolezni živali	3. (regija); 4. (Občina)	Celotni
Nesreča z nevarno snovjo	2. (regija); 2. (Občina)	Delni
NUS	2. (regija); 2. (Občina)	Delni
Železniška nesreča	/	/

2 OGROŽENOST ZARADI POPLAV

2.1 Karakteristike vodotokov v občini

Na Zahodno-štajersko regijo ima vpliv predvsem alpsko in panonsko podnebje oziroma celinsko podnebje. Te podnebne značilnosti pogojujejo močna deževja in nevihte, ki povzročajo prekomerno dvigovanje voda v vodotokih in pojav toče. Glavni vodotoki so: Dravinja, Ličnica, potok Klokočovnik, Žičnica in Oplotnica.

Reka Dravinja s pritoki – naravne danosti:

Močno deževje ali nalivi na območju občine Slovenske Konjice povzročajo izlive potokov in hudournikov, ki se neposredno izlivajo v reko Dravinjo.

Z urejanjem struge v Dravinjski dolini se je nekoliko znižala potencialna nevarnost, vendar občasni izlivi nad padavinami 100 mm/m² na dan še vedno opozarjajo na pretečo nevarnost, saj ni izvedena regulacija struge reke Dravinje v celotni dolžini.

Med poplavno nevarne potoke je zato še vedno prišteti Pesnico v zgornjem toku s pritoki.

Časovno je največja verjetnost poplav od pomladi do jeseni s povečano stopnjo nevarnosti v mesecih april – maj in oktober – november v obdobjih, ko presega povprečna količina padavin nad 100 mm v 24h/m². Glede na zadnje vremenske neprilike pa obstaja velika verjetnost poplav tudi v zimskem času. Predvsem v primerih ko zaledje reke Dravinje (Pohorje) prejme izdatne količine dežja namesto snega.

Po oceni ogroženosti Republike Slovenije pred poplavami, ki jo je izdelal Vodnogospodarski inštitut Ljubljana leta 1995 so opredeljene tri kategorije poplav:

- pogoste poplave s povratno dobo nastopa do 5 let
- 10-20 letne poplave s povratnimi dobami od 10 do 20 let
- katastrofalne poplave s povratno dobo 50 in več let

Pri tem je potrebno poudariti, da v večini primerov ne nastopijo poplave z enako povratno dobo na celotnem vodotoku istočasno. Na manjših vodotokih so za nastop poplav ključne intenzivne padavine krajšega trajanja do nekaj ur, ki so najpogostejše v poletnem obdobju. Na večjih vodotokih pa padavine z daljšim trajanjem, ki nastopijo večinoma v pomladanskem in jesenskem času.

V dolini Dravinje je ob visokih vodah Q5 poplavljenih približno 1000 ha površin, pri Q100 pa približno 75 ha urbanih in približno 2000 ha pretežno kmetijskih površin.

Dravinja je sicer urejena na določenih odsekih in je pretok zadovoljiv tudi ob večji količini vode. Na neurejenem odseku med Dražo vasjo in Stogovci nastopajo poplave večkrat letno - poplavljena je praktično cela dolina. Pritok Oplotnica tudi ni urejen in ob večjih nalivih poplavlja predvsem kmetijska zemljišča med Tepanjem in izlivom v Dravinjo v izmeri cca 150 ha.

V dolini Dravinje v naši občini je ob visokih vodah Q 5 poplavljenih cca 200 ha površin, pri Q 50 in več pa cca 5 ha urbanih in cca 500 ha pretežno kmetijskih površin.

2.2 Možni vzroki nastanka poplav

Glede na obsežno in heterogeno padavinsko območje porečja Dravinje in njenih pritokov, ter zaradi različnih klimatskih režimov, nastajajo karakteristične situacije, ki lahko pogojujejo poplave v Občini Slovenske Konjice.

V primeru močnih in dolgotrajnih padavin, lahko pride na celotnem občine do občasnih kratkotrajnih poplav manjšega ali večjega obsega.

Poplave se lahko povečajo tudi zaradi neposrednih in posrednih vzrokov, ki so lahko entropogenega (človeškega) izvora ali pa nastanejo zaradi medsebojnega delovanja naravnih sil, porušenega ravnotežja med zemljinami in dinamičnih pojavov.

Tipični primeri so neustrezno dimenzionirane pretočne odprtine mostov in prepustov, odlaganje materiala, zaplavljanje mostnih in zaporničnih odprtin z drevninami in materialov iz porušenih mostov in jezov, lokalno premeščanje velikih količin gramoza, zajezevanje vodotoka zaradi zemeljskih zdrsov ali plazov, zapiranje vodnih pretokov s senenimi balami in podobno.

2.3 Verjetnost pojavljanja poplav

Ena izmed verjetnosti pojavljanja poplav so nalivi, močna deževja na širšem območju občine in Pohorja, ki lahko povzročajo močan porast večjih pritokov in reke Dravinje.

Časovna porazdelitev števila dni z vsaj 100 mm padavin na dan, ki pogojuje močno verjetnost poplav, je na območju občine omejena na čas od maja do novembra in sicer približno vsakih 10 do 15 let.

2.4 Vrsta, oblika in stopnja ogroženosti zaradi poplav

Z ozirom na tip podnebja, značilnost reliefa, sodi območje naše občine v območja, kjer je nevarnost poplav redno prisotna, vendar v manjšem obsegu.

Predvsem so značilne poplave hudourniških potokov, ki se pojavljajo v manjšem, pa tudi večjem obsegu.

Ob primerjavi rezultatov ocene ogroženosti z ostalimi občinami naše regije in pogostosti pojavljanja poplav je območje naše občine razvrščeno v stopnjo poplav z manjšo škodo (stopnja 2 v lestvici od 0 do 6), ki nastaja le na kmetijskih pridelkih, infrastrukturi in poplavljenih objektih manjše vrednosti.

2.5 Ogroženost prebivalstva, živali in premoženja

Ob poplavah zaradi povišanja vodostaja reke Dravinje v občini življenja prebivalcev niso direktno ogrožena, ker nastajajo postopno in jih je možno predvideti.

Karta poplavne površine v občin Slovenske Konjice – priloga.

Na poplavnih površinah so deloma ogrožene posamezne stanovanjske hiše, v večini primerov pa so poplavljene kmetijske površine, poškodovane ceste in ostala infrastruktura.

Posledice poplav so lahko zelo različne. Zaradi poplav prihaja do:

- motenj v oskrbi z električno energijo in gorivom,
- motenj v cestnem prometu,
- motenj pri oskrbi s pitno vodo,
- motenj z zdravstveno oskrbo,
- poškodovanih objektov,
- zdrsov zemljine,
- poplavljenih kmetijskih površin itd.

ZS	Ime objekta naselja, območja	Število ogroženih ljudi	Število ogroženih živali
1.	Ob reki Dravinji – posamezne stanovanjske hiše	60	15

2.6 Verjetnost nastanka verižne nesreče ob poplavah

Poplave lahko povzročijo:

- plazove,
- onesnaženje podtalnice (epidemije),
- izlitje nevarnih snovi, ki so neustrezno zaščitene.

NESREČA	VERIŽNA NESREČA	VERJETNOST
Poplave	Erozija prsti	MAJHNA
	Zemeljski plazovi, usadi, podori	SREDNJA
	Nesreče z nevarnimi snovmi	MAJHNA
	Nesreče v cestnem prometu	MAJHNA

2.7 Možnost predvidevanja poplav

Predvidevanje poplav je možno preko podatkov Urada za hidrometeorologijo pri Agenciji RS za okolje, ki prognozira večje količine padavin. Te podatke posreduje v RCO, ki podatke – prognoze posredujejo v ReCO in drugim uporabnikom. Iz ReCO prihajajo tovrstne prognoze tudi v občino. Na osnovi podatkov pripravijo strokovnjaki dokaj natančne ocene možnosti poplav za naslednjih nekaj ur (2-4 ure).

Za predvidevanje poplav so pomembni podatki o vodostajih na vodotokih. Kritični vodostaji se določeni na osnovi obsega in stopnje posameznega vodotoka, ki povzroča poplave. Glede na to so določeni kritični vodostaji - tri kategorije (H1, H2, H3). Višina vodostajev H1 in H2 sta opozorilni višini, s katerima se zazna porast gladine in s tem ogroženosti pred poplavami. Pri višini vodostaja H3 že nastopijo lokalne poplave in s tem tudi intervencije na terenu.

Na območju občine imamo le za reko Dravinjo znane podatke o kritični vrednosti vodostajev in pretočnih krivuljah. V strugi reke Dravinje imamo nameščene dve merilne postaje in sicer eno v Zrečah in eno v Ločah.

Vodomerska postaja	Vodotok	Kritični vodostaj
Zreče	Dravinja	H 1 = 120 H 2 = 170 H 3 = 220
Loče	Dravinja	H 1 = 240 H 3 = 310 H 4 = 380

Kritični vodostaji so označeni s H 1, H 2 in H 3 za različne stopnje ogroženosti. Alarmni vodostaji niso novelirani, zato lahko pride do odstopanj od dejanskega stanja.

2.8 Zaključek

1. Glede na kazalce ogroženosti občine ob poplavah ter izkušenj na tem področju izhaja, da je za območje občine potrebno izdelati načrt zaščite, reševanja in pomoči ob poplavah.

2. Najpomembnejši izvajalci sistema zaščite in reševanja pred poplavami so:

- podjetja za urejanje voda z rečno nadzorno službo
- regijski in občinski centri za obveščanje z dopolnilnim opazovalnim omrežjem
- lokalne radijske postaje
- operativne gasilske enote PGD
- organi vodenja sistema zaščite in reševanja

3. Dosedanji potrebni zaščitno reševalni ukrepi in rezultati njihovega izvajanja kažejo, da za zaščito in reševanje ob poplavah ne potrebujemo pomoči izven občine.

4. Izvajalci zaščite, reševanja in pomoči pred poplavami so:

- Vodnogospodarsko podjetje
- Pogodbeni izvajalci za vzdrževanje cest
- Zavod za požarno in gasilsko reševanje Celje,
- Gasilska društva,
- ReCO,
- Enote CZ (regijske) za reševanje na vodi (Občina Slovenske Konjice teh enot ne formira),
- Štab za CZ.

Ob večjih poplavah v Občini Slovenske Konjice lahko pričakujemo:

- **Delno zalitje** – do 40 hiš ob reki Dravinji (Največ Zbelovo, Mlače, Loče, Draža vas)
- **Nekaj zalitij in vdorov vode v kleti** v občini Slovenske Konjice (predvsem mesto Slovenske Konjice) zaradi podtalnih voda in prestopov malih hudournikov
- **Manjše plazove** ob hudourniških potokih v naseljih Zbelovska gora, Sojek, Kamna gora, Lipoglav, Zgornje in spodnje Laže, Špitalič, Škedenj, Konjiška vas, Škalce in Stare Slemene

3 OGROŽENOST OD ZEMELJSKIH PLAZOV – USADOV

3.1 Viri nevarnosti plazov

Večji del območja občine Slovenske Konjice pokrivajo ozelenjena pobočja nizkih naklonov, za katere je značilna lapornato glinasta sestava. Ta sestava je podvržena dokaj hitremu preperevanju in eroziji. Preperina pa je nagnjena k plazenju. V vodi se širi na mrazu pa so prav tako slabše obstojna. Za vodo se praktično vododržni. Vir nevarnosti nastanka plazov so tudi neustrezni posegi v prostor – človeški dejavnik.

3.2 Možni vzroki nastanka plazov

Vzroki nastanka plazenja so različni in med seboj povezani. Glavni vzroki nastanka plazov so:

- neugodna in slaba povezanost različnih slojev zemlje med seboj,
- nestrokovni poseg v prostor,
- posledica velikih količin padavin v krajšem času,
- premiki zemeljskih plasti,
- plazovi se najpogosteje pojavljajo na nagnjenih in zelo strmih zemljiščih (mestoma tudi na zelo položnih terenih).

3.3 Verjetnost pojavljanja plazov

Geodetski zavod Slovenije je izdelal raziskovalno študijo o ogroženosti RS pred zemeljskimi plazovi. Opredeljena so območja, kjer se lahko pojavijo plazovi zaradi porušitve stabilnosti tal. Iz karte je razvidno, da se tudi na območju občine Slovenske Konjice lahko pojavijo vsakoletni plazovi. Plaz lahko povzročijo posredno tudi druge naravne nesreče kot so poplave, potresi ipd.

3.4 Vrsta, oblika in stopnja ogroženosti

Glede na relief spada občinski prostor med tiste, v katerih je nevarnost zaradi plazov več ali manj stalno prisotna.

Obseg plazov je odvisen od intenzitete padavin. Padavine se pojavljajo v pomladanskem, poletnem in tudi v jesenskem času, zato se lahko takrat plazovi pojavljajo pogosteje.

3.5 Ogroženost prebivalstva, živali in premoženja

V občini ni plazov, ki bi predstavljali stalno nevarnost za prebivalstvo. Kljub temu pa zaradi nestrokovno izvedenih zemeljskih del (nelegalna gradnja komunikacij, gradnja terasastih nasadov, izkopi gradbenih jam, nasutja, ...) nastajajo na geološko neugodnih tleh plazovi, ki ogrožajo stanovanjske ali druge objekte. Ob vsakem daljšem in količinsko obilnejšem deževju prihaja tudi na območju občine do novih primerov plazov.

Na območju občine ni aktivnih plazov, ki bi ogrožali prebivalstvo, živali in premoženje.

3.6 Verjetne posledice plazov

Posledice plazov so različne. Zaradi njih prihaja do:

- motenj v cestnem prometu,
- materialne škode in človeških žrtev,
- motenj v oskrbi prebivalstva,
- ogroženost bivalnih objektov,
- poškodovanih objektov, električnega in vodovodnega omrežja...

3.7 Verjetnost nastanka verižne reakcije ob plazovih

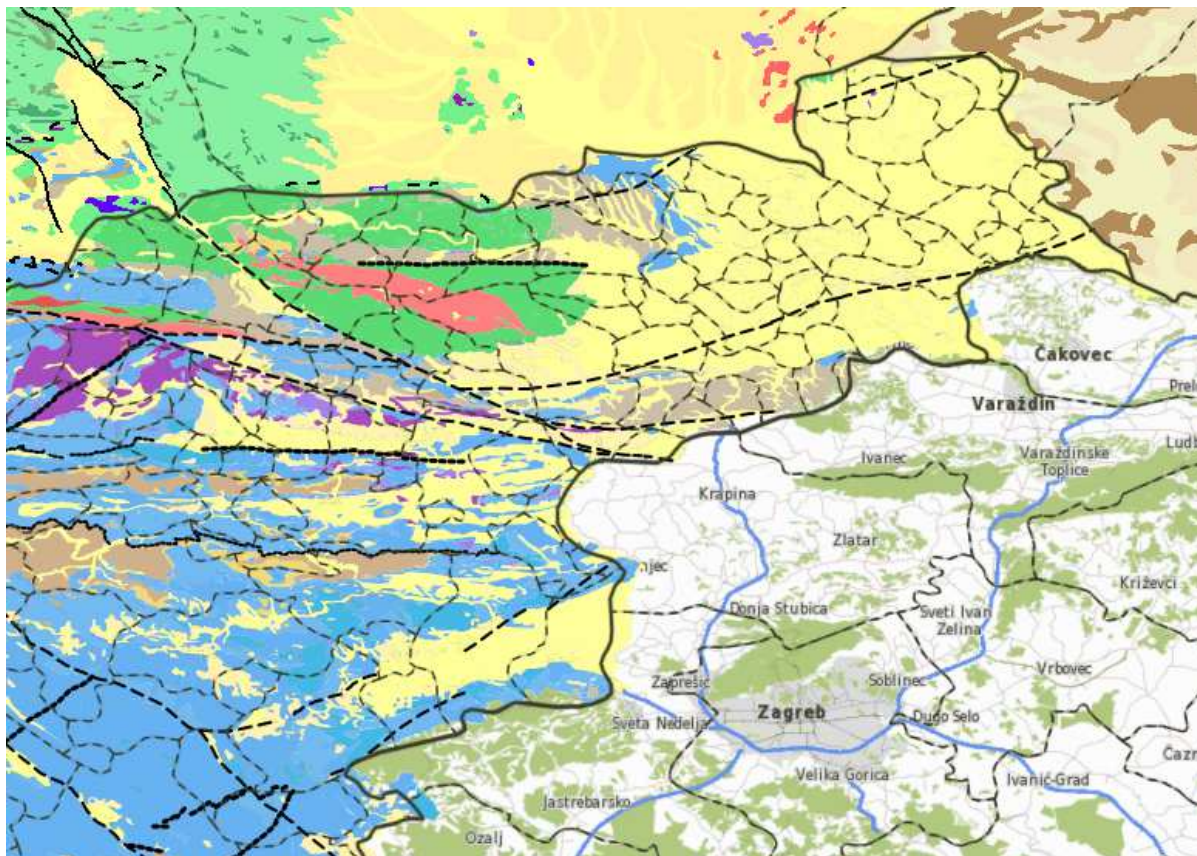
Zemeljski plazovi povzročijo naslednje verižne reakcije:

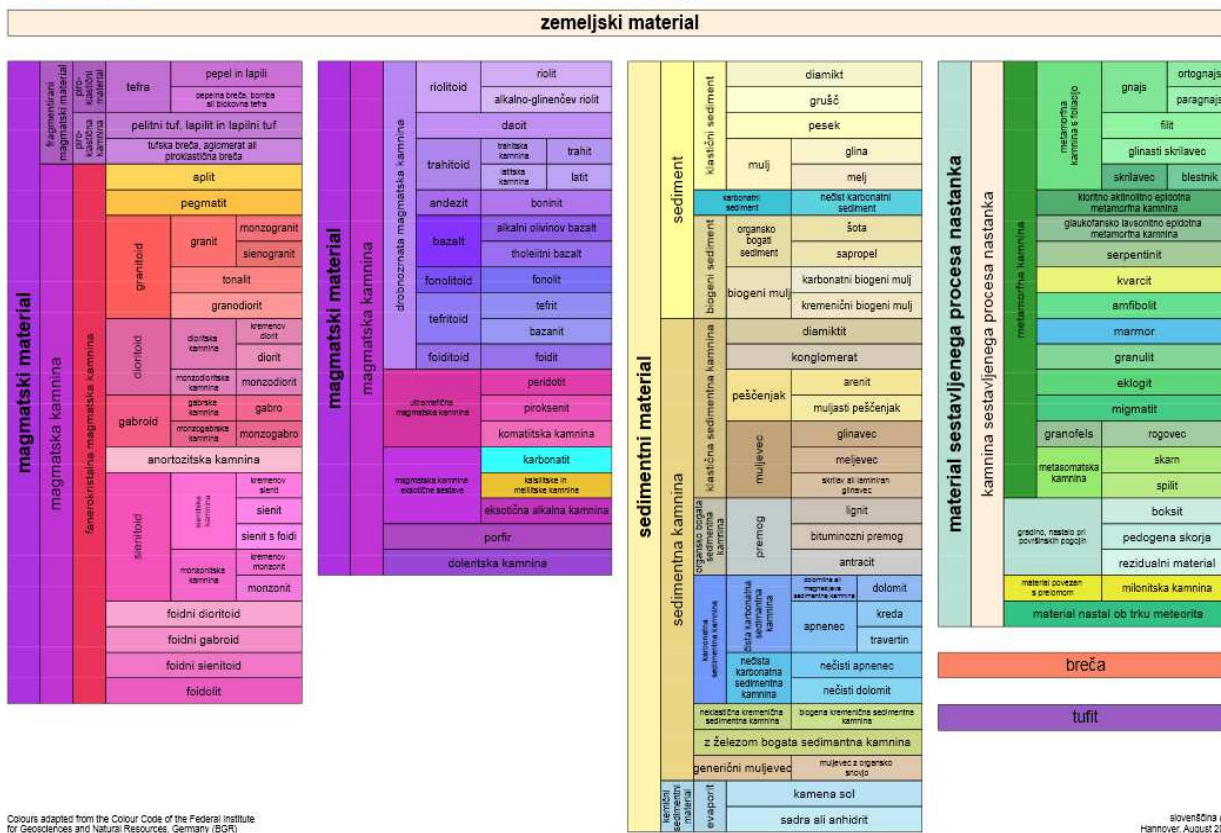
- zaježitev vodotokov,
- porušitev stanovanjskih in gospodarskih objektov, motenj v osnovni, zdravstveni in drugi oskrbi, požarov ipd.

3.8 Možnosti predvidevanja plazov

Geološki zavod Slovenije je izdelal raziskovalno študijo o ogroženosti RS pred zemeljskimi plazovi. Označena območja so potencialna območja nastanka novih plazov v primeru porušitve stabilnosti tal.

Iz karte je razvidno, da se naša lokalna skupnost nahaja na področju, kjer se pojavljajo vsakoletni plazovi.

3.9 Potek in možni obseg nesreče

Plazovi prizadenejo posamezna gospodinjstva in gospodarske objekte pri čemer so praviloma vedno ogroženi tudi stanovalci v ogroženih objektih, domače živali ter lastnina. Nikoli ni ogroženo večje območje ali več objektov hkrati. Gre za posamezne zemeljske plazove manjšega obsega, ki se pričnejo počasi premikati. Lahko so prizadete ali ogrožene tudi nekatere cestne komunikacije.

V primeru hitrega poteka in nevarnosti velikega obsega nesreče, se organizirajo naslednji preventivni ukrepi:

- obveščanje (zbiranje podatkov o velikosti in obsegu nesreče, obveščanje organov in organizacij, ki vodijo in izvajajo zaščito in reševanje v primeru nesreče, obveščanje prebivalstva, poročanje),
- zavarovanje lokacije ali območja (fizično in tehnično zavarovanje lokacije ali območja nesreče, preprečitev dostopa nepooblaščenim osebam in sredstvom), umik ljudi, živali in premoženja (izvedba umika na varno lokacijo po določbi vodje intervencije).
- spremljanje dinamike plazenja (uvedba dežurne službe za spremljanje dinamike plazu, spremljanje hitrosti premikov in obsega gibanja plazu).

3.10 Zaključek

Glede na občasne pojave plazov, ki jih registriramo v naši občini, ocenjujemo, da ni potrebno pripraviti načrt zaščite in reševanja zaradi plazov, ampak le delni načrt, kot ga predvideva regijski načrt zaščite in reševanja v primeru plazov. Velikost morebitnih plazov pa ne presega zmogljivosti pogodbenih izvajalcev za vzdrževanje cest in gasilske dejavnosti zaščite in reševanja v občini in Gasilski zvezi Slovenske Konjice ter enot Civilne zaščite za tehnično reševanje.

Ob daljših deževjih, ko na enkrat pade velika količina padavin lahko v Občini Slovenske Konjice pričakujemo:

Manjše plazove v Zbelovska gora, Sojek, Kamna gora, Lipoglav, Zgornje in spodnje Laže, Špitalič, Škedenj, Konjiška vas, Škalce in Stare Slemene.

Zemeljske usade na območjih, kjer se pojavljajo labilne površine ali je prišlo v preteklosti do nestrokovnega posega v naravo.

4 OCENA OGROŽENOSTI PRED POŽARI

4.1 Viri nevarnosti

Celotno območje občine predstavlja požarno ogroženo območje, predvsem zaradi vrste gradnje v bivalnem okolju, tipov naselij, industrije, velike koncentracije prebivalstva in materialnih dobrin na območjih, ki so izpostavljeni vplivom naravnih procesov, ter povečani ranljivosti sodobnih industrijskih družb. Tudi v naravnem okolju zaradi vrste vegetacije in talnih razmer obstaja stalna nevarnost nastanka požara. Območje občine zajema gornji del Dravinjske doline ter gričevnat svet na obeh straneh doline. Na južni strani pa Konjiško goro z ozko dolino Žičnice in Zbelovsko goro. Južni in jugovzhodni del občine je porasel z gozdovi in je hribovit. Ostali del občine zajemajo ravnine in gričevnat svet, ki je gosteje poseljen, kmetijska zemljišča pa so v večji meri kultivirana in intenzivno izkoriščana.

Celotno območje občine je preprejeno z vodotoki (reka Dravinja s svojimi pritoki), večjim številom izvirov in vodnih zajetij ter razmeroma razvejanimi vodovodi s hidrantnimi omrežji - predvsem v urbanih delih občine.

Nesporno nastaja največ požarov v naravi zaradi malomarnosti. Do požarov prihaja tudi v cestnem prometu. Dodatno nevarnost predstavljajo podjetja, ki uporabljajo nevarne snovi v tehnološkem procesu. Zaradi razvejanosti cestnega omrežja in bencinskih servisov je požarna ogroženost bistveno povečana.

Požarno nevarna področja občine lahko razdelimo v tri kategorije z ozirom na značilnosti terena in požarne ogroženosti:

1. Del občine poraščen z gozdovi, kjer se pojavlja predvsem nevarnost nastanka požarov zaradi kurjenja v naravi;

2. Območja, kjer se izvajajo gospodarske dejavnosti z večjo požarno ogroženostjo:

- Obrtna cona KONUS Slov. Konjice	0,09 km ²
- LN KOSTROJ Slov. Konjice	0,01 km ²
- Bencinski servis PETROL Slov. Konjice	0,01 km ²
- Bencinski servis OMV Slov. Konjice	0,02 km ²
- Bencinski servisi OMV Tepanje	0,03 km ²
- Bencinski servis PETROL Loče	0,02 km ²
- Bencinski servis MOL Slov. Konjice	0,02 km ²
- Swaty-Comet Loče	0,04 km ²
- večje število mizarskih delavnic s svojimi zalogami lesnih artiklov, lesno-predelovalna industrija;	

3. Urbani del občine:

- strnjeno mestno jedro Slovenskih Konjic,
- posamezni strnjeni naseljeni deli občine.

4.2 Možni vzroki nastanka požara

Nastanek požara pogojujejo različni vzroki:

- Človeški faktor (malomarnost)
- Naravni pojavi (strela, samovžig)

- Tehnološki postopki

V občini lahko nastanejo različne vrste požarov in sicer:

a) požari v naravi

- požari na gozdnih površinah,
- požari na obdelovalnih površinah,
- požari na smetiščih, deponijah, kontejnerjih,
- drugi požari v naravi;

b) požari v gradbenih objektih

- v proizvodnih, podjetniških, obrtnih in energetskih objektih,
- v poslovno-upravnih objektih,
- v stanovanjskih objektih,
- v kmetijskih objektih,
- v trgovskih, turističnih in gostinskih objektih,
- objekti kot so šole, vrtci, zdravstveni domovi, ...

c) požari na transportnih in prometnih sredstvih

- v cestnem prometu,
- v železniškem prometu.

Požari v naravi se pojavljajo predvsem v sušnem spomladanskem času, poletju, manj v jesenskem obdobju.

V gradbenih objektih predstavljajo požari posebno nevarnost. Kakšen obseg in razsežnost bo požar zajel, je odvisno od tipa objekta (industrijski, energetska naprava). Pri stanovanjskih objektih starejšega tipa prihaja zaradi dotrajanosti, napak v električnih napeljavah ter dimovodnih instalacijah, na sistemih za ogrevanje, kaminih, do požarov z različnim obsegom kot tudi materialno škodo.

Požari v prometu so običajno posledica prometnih nesreč. Vsled avtoceste Maribor – Celje in razvejanih regionalnih cest, je verjetnost nastanka požara na prometnih sredstvih v cestnem prometu relativno velika. Manjšo možnost predstavlja zanetenje požara ob železnici, saj ta potega v senčnem, večinoma vlažnem okolju. Prav tako dolžina železniškega odseka v občini Slovenske Konjice znaša samo 4,8 km.

Statistično beležimo v zadnjem obdobju kar nekaj požarov na teh sredstvih, z dokaj veliko materialno škodo. Po prometnicah pa se poleg gostega potniškega prometa prevažajo tudi večje količine raznih vnetljivih, strupenih ali eksplozivnih snovi, bodisi v tranzitu, bodisi do skladišč podjetij na območju občine.

4.3 Verjetnost pojavljanja nesreč

Verjetnost nastanka požarov je zaradi:

- konfiguracije zemljišča z njegovimi značilnostmi
- vrste gospodarskih dejavnosti, ki se odvijajo na območju občine
- razmeroma velikega števila objektov, ki niso požarno varno grajeni (dotrajane in nestrokovno izvedene elektro instalacije, leseni objekti - seniki, kozolci, ...)
- malomarnega in nestrokovnega ravnanja z odprtim ognjem na celotnem območju občine stalno prisotna, čeprav v zadnjem času predvsem na področju osveščanja ljudi opažamo bistvene napredek, kar je zasluga obvestil in navodil v sredstvih javnega obveščanja in preventivnega delovanja PGD na terenu.

Glede na prisotnost relativno velikega števila najrazličnejših vrst nevarnih snovi, je v občini pričakovati različne vrste nesreč z nevarnimi snovmi, ki posredno lahko povzročijo tudi večje požare.

Med nevarnimi snovmi prevladujejo lahko vnetljive in vnetljive snovi. Zato je mogoče pričakovati, da bo največ tovrstnih nesreč v obliki razlitja naftnih derivatov (ogrožanje podtalnice) ali pa v obliki požarov ali eksplozij.

4.4 Vrsta, oblika in stopnja ogroženosti

Požari se časovno in teritorialno vnaprej ne morejo predvidevati. Na podlagi izkušenj iz prejšnjih časovnih obdobj in statistike nastanka požarov, pa lahko pričakujemo povečano požarno nevarnost:

- v spomladanskem času, zaradi kurjenja travišč
- poletnem času, zaradi kurjenja v naravi
- ter v obdobju povečane nevarnosti neviht z grmenjem, ki je po podatkih meteorološke zavoda največja v mesecih od maja do septembra

Stopnjo ogroženosti pa še povečujejo lahko vnetljive snovi v gospodarskih družbah in bivalnih okoljih, način in material gradnje objektov, elektroinstalacije, plinske instalacije, neodgovorno ravnanje ljudi. Razlogov, da bencinski servisi predstavljajo z vidika ogroženosti in nastanka požara poseben problem, je več:

- relativno gosta mreža bencinskih črpalk
- bencinski servisi so razporejeni ob cestah
- velika gostota prometa in s tem stalna nevarnost nezgod

Viri in vzroki požarov so za območje občine enaki, kot veljajo na širšem teritoriju države. Tako lahko kot glavne vzroke požarov navedemo:

- dotrajana in nestrokovno izvedena elektro instalacija v objektih,
- samovžigi v gospodarskih poslopih,
- strela,
- kurjenje travišč v bližini gozdnih površin,
- uporaba odprtega ognja v naravi,
- malomarnost.

Požarno varnost v občini zagotavljajo PGD Slovenske Konjice, Loče, Tepanje, Žiče, Draža vas, Zbelovo in IPGD Konus Slovenske Konjice (pod okriljem GZ Slovenske Konjice).

4.5 Potek in možen obseg požara

Požari izbruhnejo iznenada, običajno tam, kjer jih najmanj pričakujemo. Od pojava pa do požara večjih razsežnosti je običajno potrebno le malo časa, zato je potrebna učinkovita in hitra akcija gašenja.

Če gre za manjši začetni požar, je potrebno samozaščitno ravnati in sami pogasiti ogenj. Glede na obseg ločimo:

- požare na manjših – dislociranih objektih,
- požare v strnjjenih naseljih,
- požare v industriji.

Požari v strnjjenih naseljih so najnevarnejši, saj se požar širi na druge, ki so v neposredni bližini. Pri tem so največji problemi z dovozi do mesta požara, zadostne količine vode, vzroki pa so običajno dotrajani dimniki, požarni zidovi itd. Občina Slovenske Konjice je v tem pogledu manj ogroženo območje.

4.6 Verjetne posledice požara

Posledice požarov so močno vidne v naravi, na gradbenih objektih in na prometnih sredstvih. Posledice so odvisne od velikosti in intenzitete požara:

- v naravi – požgane travniške ali gozdne in grmovne površine,
- gradbeni objekti – uničeni stanovanjski objekti, proizvodni in drugi objekti,
- prometna sredstva – uničena vozila.

4.7 Verjetnost nastanka verižne reakcije

Gozdni požari in požari v naravnem okolju povzročajo poleg gospodarske škode, ki jo lahko izračunamo, tudi posredno škodo, ki je ni moč izračunati. Velika je na podrasti, kratka v porušenem naravnem ekosistemu. Posledice požarov, ki se kažejo na tleh in podrasti, vplivajo na geostatično ravnovesje na pobočjih in na vodnih virih, kajti na terenu, ki nima nikakršne vegetacijske zaščite, pride do spiranja tal z meteornimi vodami.

S predpostavko, da bo zaradi požara prišlo do ogroženosti obstaja verjetnost nastanka še naslednjih nesreč:

- prometne nesreče (zaradi širjenja dima),
- razširitev požara v naselje,
- razlitje nevarnih snovi, predvsem naftnih derivatov kot so kurilno olje in motorni bencin,
- eksplozije.

4.8 Možnost predvidevanja nastanka požara

Nastanek požarov v naravnem okolju je mogoče predvidevati. Če so dokaj normalne vremenske razmere in ni izrazitih obdobj suhega vremena, potem je možnost požara v naravnem okolju relativno majhna.

Požari v gradbenih objektih so bolj pogosti v zimskem času zaradi vžigov saj v dimniku, zaradi okvar grelnih naprav, električnih instalacij in električnih naprav...

Požari na prometnih sredstvih so največkrat zaradi kratkega stika na električnih napeljavah na vozilih ali pa zaradi prometnih nesreč.

V Sloveniji do sedaj še niso ugotavljali nevarnosti nastanka požara na osnovi meteoroloških podatkov. V svetu obstaja več načinov za izračun indeksa nevarnosti požara v naravnem okolju.

POMEN VREDNOSTI INDEKSOV OZIROMA RAZLAGA STOPNJE NEVARNOSTI:

- ZELO MAJHNA NEVARNOST:

Možnosti za nastanek požara ni, verjetnost vžiga je minimalna. Če pride do požara, se širi zelo počasi ali pa sam ugasne. V požaru je zajetega zelo malo materiala, v glavnem gornja, prizemna plast vegetacije in organskega materiala.

- MAJHNA:

Požar nastane pri trajnem viru ognja, kot je npr. ogenj pri kampiranju. Širjenje v gozd je počasno, v odprtem prostoru hitrejše. Gre za manjše površinske požare slabe intenzivnosti. V glavnem gori samo listje, požar pa se da hitro omejiti.

- SREDNJA:

Požar lahko povzroči izvor ognja – vžigalica. Širjenje je v gozdu hitrejše kot na odprtem prostoru, ogenj gori na površini s povprečno intenzivnostjo. Nekaj organskega materiala zgori. Nadzor požara ni težak, pogasi pa se ga z manjšim

številom gasilcev in tehničnih pripomočkov.

- **VELIKA:**

Vžigalica zanesljivo povzroči požar, ki se v gozdu hitro širi. To so intenzivni površinski požari, ki ponekod zajemajo tudi krošnje dreves. Veliko organskega materiala zgori.

Nadzor je težak, gašenje je težavno, potrebna so velika sredstva.

- **ZELO VELIKA:**

Požar se lahko pojavi takoj, vzrok je lahko iskra. Širi se zelo hitro in se prenese s krošnje dreves na širšem območju. Zelo veliko organskega materiala zgori, ogenj pa zajame srednje in debelo gorivo in tudi normalno vlažna območja. Nadzor je izredno težak, gašenje je zelo težavno, potrebna so vsa razpoložljiva sredstva.

4.9 Predlogi za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči

1. Izdelati je potrebno načrt zaščite in reševanja pred posledicami požara.
2. Izvajalci zaščite in reševanja ter pomoči ob požaru so:
 - Prostovoljna gasilska društva v občini, kot izvajalci javne lokalne gasilske službe
 - Javni zavod za požarno, tehnično in reševalno službo Celje

V prepričanju o nujnosti medsebojnega sodelovanja pri zaščiti, reševanju in pomoči ter odpravljanju posledic požara, so pristojna Ministrstva, ki pokrivajo, prostor, okolje, gospodarstvo, infrastrukturo, kmetijstvo, obrambo, notranje zadeve in prehrano, sprejela skupen dogovor, s katerim uresničujejo medsebojno sodelovanje na področjih:

- obveščanja in alarmiranja,
- zagotavljanje informacijske in komunikacijske podpore,
- preventivnega delovanja,
- vodenja in izvajanja dejavnosti za zaščito in reševanje ter odpravljanje posledic,
- inšpekcijskega nadzora,
- usposabljanja in financiranja.

Predlogi za preprečitev oz. ublažitev ter odpravo posledic ob požaru

1. Usposobiti štabe in enote sistema zaščite in reševanja ter pomoči za ustrezno ukrepanje
2. Usposobiti vse pristojne službe in organizacije za ukrepanje v primeru požara
3. Vpeljati sistem učinkovite požarne preventive
4. Oceniti požarno obremenitev pomembnejših objektov v skladu s pravilnikom
5. Zagotoviti primerno oskrbljenost s požarno vodo, ustreznim hidrantnim sistemom
6. Zagotoviti pravočasno odkrivanje in obveščanja ob požarih
7. Opremljanje operativnih gasilskih enot v skladu z merili in kategorizacijo

4.10 Zaključek

Nevarnost pred požari v občini Slovenske Konjice je različna glede na posamezna območja. Za trajno varnost pred požari pa je seveda potrebno redno vzdrževanje hidrantnega omrežja, redno usposabljanje predšolske in šolske mladine kot tudi redno izvajanje akcij požarne varnosti.

Na podlagi večletnih izkušenj v praktičnem izvajanju ukrepov ob požarih je potrebno:

- pravočasno spremljanje ocene povečane požarne ogroženosti in pravočasno informiranje prebivalstva o povečani stopnji požarne ogroženosti in preventivnih zaščitnih ukrepih.

Uprava RS za zaščito in reševanje na podlagi pridobljenih podatkov ugotavlja in razglašča požarno ogroženost naravnega okolja za določeno območje ali za celo Slovenijo.

V obdobjih, ko je za posamezno območje v naravnem okolju razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost in v drugih sušnih obdobjih je tam prepovedano:

- kuriti, sežigati ali uporabljati odprti ogenj in
- puščati ali odmetavati goreče in druge predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar.

5 OCENA OGROŽENOSTI V PRIMERU POTRESA

5.1 Viri nevarnosti

Pri ocenjevanju potresne ogroženosti Zahodno-štajerske regije upoštevamo podatke opredeljene v republiški oceni potresne ogroženosti¹, ker so viri nevarnosti potresov širši od posamezne regije. Tako kot Slovenija leži tudi naša regija na potresno aktivnem območju, zato mora v njenem vsakdanjem življenju igrati pomembno vlogo tudi zaščita pred posledicami potresov. Večina območja regije, spada v območje, kjer lahko s 63-odstotno verjetnostjo pričakujemo, da se bo vsakih 500 let ponovil potres VII. do VIII. stopnje po MSK-lestvici. Potres VII. stopnje je že močan potres, ki lahko poškoduje stavbe, ki niso bile grajene potresno varno ter povzroči pomembno motnjo gospodarstvu na prizadetem območju. Potresna ogroženost Slovenije in naše regije je vidna na seizmološki karti Slovenije za povratno periodo 500 let (po Ribariču), ki je vzeta za osnovo pri določitvi obsega državnega in regijskega načrta zaščite, reševanja in pomoči ob potresu. V načrtu so zajeta vsa območja, za katera so po metodi ekstremnih vrednosti izračunane maksimalne intenzitete potresa 8. stopnje po MSK in več. Na tem območju živi v regiji 28.671 prebivalcev oziroma 11,2% prebivalcev regije, ki so potresno ogroženi.

Če bi znali zanesljivo napovedati čas nastanka potresa, bi s tem seveda preprečili človeške žrtve. Nič pa ne bi mogli ukreniti, da bi preprečili materialno škodo. Izhodišče varstva pred potresi je ugotovitev, da potresov ne moremo preprečiti, lahko pa v večji ali manjši meri z ustreznimi tehničnimi rešitvami, ki jih uporabljamo pri grajenju, zmanjšamo njihove posledice na sprejemljiv obseg. Stopnja graditve pred potresi, ki jo zagotavljajo predpisi za potresno varno grajenje, seveda ni absolutna in je odvisna od ekonomske moči države, regije in posameznikov. Absolutno varno gradimo le najpomembnejše objekte, pri katerih bi že najmanjše poškodbe lahko imele katastrofalne posledice na širšo okolico, pri vseh drugih novo zgrajenih objektih pa po potresih pričakujemo določene poškodbe.

Odgovor na vprašanje, ali napovedovanje potresov ali potresno varno grajenje, je odločno v prid potresno varnemu grajenju. Toda tudi napoved potresa da, vendar ne v smislu napovedi dneva in ure, ampak z opredelitvijo verjetnosti nastanka potresa v danem časovnem obdobju in z ugotavljanjem jakosti potresa in tistih parametrov, ki jih moramo poznati, če hočemo graditi potresno varno. Za verjetnostno utemeljeno oceno potresne ogroženosti nekega območja moramo poznati ne le največje intenzitete, ki jo še lahko realno pričakujemo, temveč tudi verjetnost nastopanja potresov vse do tiste intenzitete, kjer bi se na zgradbah pojavile prve poškodbe, do maksimalno pričakovane intenzitete.

5.2 Možni vzroki nastanka nesreče

- Seizmogena področja Slovenije in regije

Tektonski in neotektonski premiki v različnih smereh so povzročili nastanek več seizmogenih področij, ki si sledijo od jugozahoda proti severovzhodu.

¹ V občini Slovenske Konjice ni stacioniranih potresnih opazovalnic državne mreže.

Tabela: Značilnosti seizmogenih področij in njihove maksimalne prognozne karakteristike:

SEIZMOGENA PODROČJA	M	MSK
1. področje Čičarije (A)	5,6	8
2. goriško-javorniško seizmogeno področje (B): javorniško-brkinski seizmogeni sistem	6,3	9
3. gorenjsko-ljubljansko-dolenjsko-notranjsko-belokranjsko področje: gorenjsko-ljubljansko (C1)	6,2	9
dolenjsko-notranjsko-belokranjsko področje (C2): krška seizmogena cona	5,6	8 10
4. seizmogeno področje Karavanke-Kozjansko (D)	5,4	8
5. koroško-haloško področje (E)	5,5	8
6. štajersko-goriško (F)	5,5	7,5

Med naštetimi področji potekajo prelomi, katerih značilnost je seizmična aktivnost ob celotnem prelomu ali ob njegovih posameznih delih. Prelomi, ki omejujejo posamezna področja so:

- kozinski prelom ločuje področje Čičarije od goriško-javorniškega področja,
- idrijski prelom ločuje goriško-javorniško seizmogeno področje od gorenjsko-ljubljansko-dolenjsko-notranjsko-belokranjskega področja,
- **savski prelom ločuje področje Karavanke-Kozjansko od koroško-haloškega področja,**
- **šoštanski prelom ločuje področje Karavanke-Kozjansko od koroško-haloškega področja,**
- labotski prelom ločuje koroško-haloško področje od seizmogenega področja,
- Štajerska-goričko.

Ozemlje Slovenije sekajo še številni drugi prelomi, na podlagi katerih je RS razdeljena na še manjše enote. Seizmogena področja delimo v sisteme, cone in seizmogene bloke. Podrobnejša razdelitev je pomembna za študij lokalne potresne aktivnosti našega ozemlja.

Celotno področje R Slovenije je razdeljeno na seizmogena območja na osnovi dosedanjih žarišč, geoloških, seizmoloških in drugih raziskav. Območja so označena na kartah povratnih period potresov, ki predstavljajo seizmične cone, ki generirajo seizmično energijo. Predstavljajo empirično osnovo za izpolnjevanje dejavnosti na področju zaščite, reševanja, pomoči in odpravljanja posledic potresa.

5.3 Verjetnost pojavljanja nesreče

Iz republiške ocene ogroženosti je za Zahodno-štajersko regijo razvidno:

- Predvidene potresne stopnje ni mogoče uporabiti za ocenjevanje mikrolokacij;
- Odziv ljudi, poškodbe objektov, delovanje na objekte in spremembe v naravi opisuje dvanajst stopenjska MSK lestvica;
- Verjetnost pojavljanja potresov na območju regije je 63 %, kar pomeni, da je 63 % verjetno, da bi v regiji prišlo do potresa 7 stopnje MSK vsakih 50 let, vsakih 100, 200 in 500 let pa 8 stopnje MSK.
- Glede na podrobnejšo delitev možnosti nastanka potresa in njegovih posledic je del območja regije uvrščeno v stopnjo 8 po MSK lestvici. (Tabela št. 2)

- Posledice takega potresa so razvidne iz tabele št 6. in 7.
- V skupni tabelarni pregled posledic potresa je vnesena stopnja s povratno periodo 500 let, pri opisu pa so bile upoštevane posledice značilne za 1.000 letno obdobje.

Zaradi boljšega poznavanja ogroženosti slovenskega ozemlja, so bile izdelane karte povratnih period potresov. Karte so bile izdelane na podlagi številnih raziskav – seizmoloških, seizmogeoloških, seizmotektonskih ipd. Karte predstavljajo seizmične cone, kjer se generira seizmična energija. Predstavljajo empirično osnovo za izpopolnjevanje obstoječih predpisov o izgradnji gradbenih objektov v seizmičnih področjih in za potrebe prostorskega in urbanističnega planiranja in projektiranja.

5.4 Možnost predvidevanja potresa

Potresa ni mogoče napovedati v naprej.

Predlogi za izvajanje zaščite, reševanja in pomoč ter preprečitev oziroma ublažitev in odpravo posledic nesreče:

Skladno z ogroženostjo na območju občine pričakujemo potrese manjše jakosti (V. do VI. stopnje) zaradi česar moramo upoštevati naslednje :

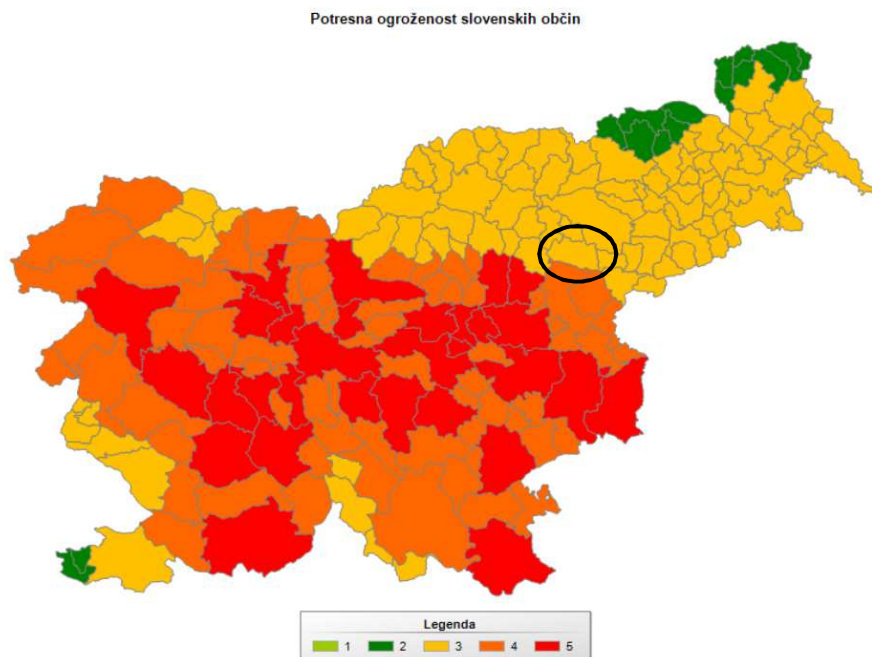
- pri tej potresni ogroženosti preventivni ukrepi niso obvezni, so pa priporočljivi na urbanističnem, gradbenem in drugih področjih;
- zaščito, reševanje in pomoč vodi štab CZ občine Slovenske Konjice, pri čemer sodeluje s štabi sosednjih občin, regijskim oziroma republiškim štabom za Civilno zaščito;
- glede na stopnjo ogroženosti formiranje posebnih sil za zaščito, reševanje in pomoč ni obvezno, se pa uporabijo sile, ki jih imamo formirane z nalogo zaščite in reševanja iz ruševin;
- v angažiranju sil in sredstev v I. fazi aktiviramo podjetja, zavode, organizacije in društva, v drugi fazi aktiviramo tehnično-reševalne enote CZ. V celotni akciji sodelujejo prizadeti krajan in krajan v neposredni bližini v obliki samopomoči in medsebojne pomoči.

Ob potresu je potrebno:

- takoj organizirati reševanje eventualno zasutih in ranjenih oseb in živali. Pred tem pa izvesti varnostne ukrepe za izklop vodovodnih in energetskih instalacij;
- izvesti gašenje morebitnih požarov;
- organizirati oskrbo ogroženih in prizadetih ter v skladu z obsegom potresa izpeljati evakuacijo oziroma postavitev zasilnih bivališč;
- vzpostaviti ustrezno zavarovanje za preprečitev eventualnih kraj;
- v nadaljevanju se organizira razčiščevanje ruševin in sanacija objektov;
- obveščanje javnosti o posledicah potresa in posredovanje navodil za ravnanje;
- pristopiti k evidentiranju poškodovanih objektov, ki bi se lahko porušili, jih zavarovati in kasneje sanirati.

5.5 Vrste, oblike in stopnja ogroženosti

Če hočemo natančneje opazovati aktivnost posameznih seizmogenih področij, moramo le-te razdeliti na manjše enote, to je na sisteme, cone in bloke. Seizmogeni blok je osnovna seizmotektonska struktura omejena s prelomi. Seizmogena cona je kombinacija dveh ali več seizmogenih blokov. Seizmogeni sistem je sestavljena struktura – iz več blokov ali con. Glede na aktivnosti posameznih področij, so ta razdeljena na manjša področja zelo različno. Na podlagi izračunov so bile za posamezne enote narejene prognozne vrednosti. Pri tem opisovanju smo se omejili le na dve predvideni vrednosti, to sta magnituda in intenziteta potresa.

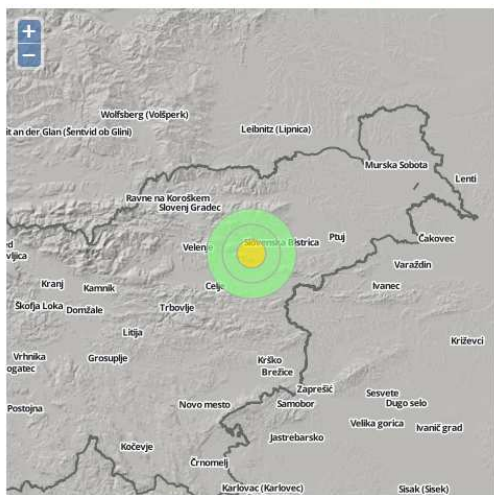

Zahodnoštajersko regijo ogroža seizmogeno področje in njegovi najaktivnejši deli področje /D/ gradita dva seizmogeni sistema:

- karavanško – savinjski seizmogeni sistem
 - jezerska seizmogeni cona
 - tržiški seizmogeni blok
 - blok Zgornjega Jezerskega
- celjsko – kozjanski sistem
 - celjska seizmogeni cona
 - celjski seizmogeni blok
 - kozjanska seizmogeni cona
 - blok Podčetrtek

Ocenjeno padanje intenzitete izbranega potresa.

Prikazana so območja, v katerih so možne poškodbe stavb.

Legenda intenzitete (EMS):

Tresenje	brez	šibko	zmerno	močno	močnejše	zelo močno	nasilno	ekstremno
Poškodbe	brez	brez	manjše	manjše	zmerne	močne	rušilne	rušilne
intenziteta	I	II-IV	V	VI	VII	VIII	IX	X-XV

Analiza obsega (vključene so le stavbe Republike Slovenije)

Ocena ogroženih stavb in prebivalcev.

Vsote Po občinah (RDEČE) Po občinah (RUMENO) Ali si čutili

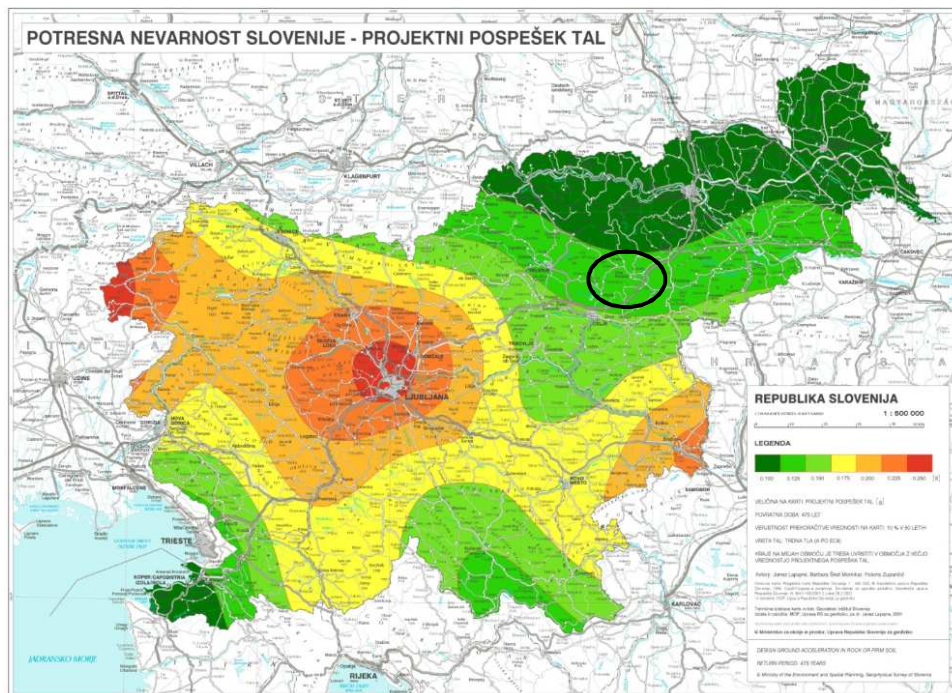
Analiza za območje celotne Slovenije

	Ogrožene stavbe	Ogroženi prebivalci (nočni scenarij)
Potrebna stalna namestitvev	0 (0%)	0 (0%)
Potrebna začasna namestitvev	5 (0%)	167 (1%)
Bivanje v stavbi je možno	8227 (91%)	12733 (82%)
Neocenjene stavbe	775 (8%)	2539 (16%)
Skupaj	9007 (100%)	15439 (100%)

Analiza po občinah

Zanesljivost ocene pri občinah označene z * je bistveno manjša od ostalih.

Občina	Stavbe (RD)	Stavbe (RU)	Stavbe (ZE)	Stavbe (N/A)	Preb (RD)	Preb (RU)	Preb (ZE)	Preb (N/A)
OPLOTNICA *	0	0	547	32	0	0	720	48
SLOVENSKE KONJICE *	0	5	5535	562	0	167	9123	2025
VOJNIK *	0	0	79	8	0	0	56	3
ZREČE *	0	0	996	93	0	0	2145	398
ŠENTJUR *	0	0	1070	80	0	0	689	65

Prognozna karakteristika tega področja kaže, da bi bila največja možna magnituda do 4.5 stopnje po Richterjevi lestvici, maksimalna intenziteta pa do 8 stopenj MSK.

Na podlagi študij Seizmološkega zavoda RS so v Zahodno-štajerski regiji naslednja območja občin v katerih je stopnja potresne ogroženosti z možno intenziteto 8.0 MSK in več:

Tabela: Pregled seizmogenih območij Zahodno-štajerske regije
(po povratni karti period 500 let), z največjo možno intenziteto 8.0 MSK in več ter stopnja ogroženosti:

Šifra občine	OBCINA	KAZALECO GROŽENOSTI
120	Šentjur pri Celju	4
154	Dobje	4
124	Šmarje pri Jelšah	4
51	Kozje	4
92	Podčetrtek	4
114	Slovenske Konjice	3
57	Laško	5
127	Štore	4
11	Celje	5
139	Vojnik	3
174	Prebold	4
144	Vransko	4
83	Nazarje	4
30	Gornji Grad	4

(Vir: SURS; Ocene ogroženosti občin)

Legenda kazalca ogroženosti:

- 0 - ni škode
- 1 – škoda je minimalna
- 2 – majhna škoda
- 3 – srednje velika škoda
- 4 – velika škoda
- 5 – zelo velika škoda
- 6 – katastrofalna škoda

OBČINA	ŠTEVILO PREBIVALCEV				RAZRED OGROŽENOSTI
	Območje VI po EMS	Območje VII po EMS	Območje VIII po EMS	SKUPNO število prebivalcev	OBČINE
Slovenske Konjice		13.677		13.677	3
Solčava		530		530	3
Šentjur		13.034	5546	18.580	4
Šmarje pri Jelšah		9721	33	9754	4
Šmartno ob Paki		2981		2981	3
Šoštanj		8119		8119	3
Štore		82	3902	3984	4
Tabor			1494	1494	4
Velenje		30.861		30.861	3
Vitanje		2295		2295	3
Vojnik		8028		8028	3
Vransko		18	2475	2493	4
Zreče		6240		6240	3
Žalec		4307	16.286	20.593	5
SKUPAJ		147.102	101.227	248.329	

RICHTERJEVA LESTVICA

Magnituda je mera za sproščeno energijo v žarišču. Izražamo jo z Richterjevo magnitudno lestvico, ki je navzgor in navzdol neomejena. Najmočnejši potres v zgodovini je bil leta 1960 v Čilu in je imel magnitudo 9,5 stopnje po Richterjevi lestvici (od tod napačno mnenje, da ima Richterjeva lestvica 9. stopenj). Vsaka stopnja predstavlja približno 30 x več sproščene energije od nižje stopnje. Če poenostavimo, imamo za vsak potres eno magnitudo in več intenzitet, ki so odvisne od oddaljenosti od epicentra. Te pa merimo z intenzitetno lestvico (MSK).

Lestvico za oceno potresnih učinkov imenujemo intenzitetno potresno lestvico, ker govorimo o intenziteti (ali jakosti) potresa na zemeljskem površju (včasih tudi pod površjem). Zaradi njenega opisnega značaja jo imenujemo tudi opisna potresna lestvica.

POENOSTAVLJENA 12 - STOPENJSKA POTRESNA LESTVICA Medvedov-Sponheuer-Karnik (MSK)

Tabela: Opis stopenj po lestvici MSK

Stopnja	Značilnost	Odziv ljudi	Poškodbe objektov, delovanje na predmete	Spremembe v naravi
I	SLABA ZAZNAVNOST	Ne Zaznajo		
II		Zaznajo redki		
III		Zazna manjšina		
IV	DELOVANJE NA PREDMETE	Zaznajo mnogi	Lahno tresenje in škripanje predmetov	
V		Prebujanje	Loputanje in premikanje predmetov	Vzvalovitev gladine mirujoče vode
VI		Strah	Odpadanje ometa, poškodbe dimnikov	Mestoma razpoke v vlažnih tleh
VII		Strah	Odlomljeni dimniki, manjše razpoke v zidovih	Posamezni zdrsi pobočnih zemljin
VIII	POŠKODBE OBJEKTOV	Panika	Večje razpoke v zidovih, posamezna rušenja	Udori in usadi, spremembe pretokov in gladine vode
IX	POŠKODBE OBJEKTOV	Splošna panika	Podiranje delov hiš, delno rušenje	Razpoke v tleh, plazovi presuševanje in pojavi izvirov
X	SPREMEMBE V NARAVI		Rušenje opečnih zgradb, poškodbe močnejših objektov	Velike razpoke v tleh, veliki zemeljski plazovi, poplavljanje
XI			Hujše poškodbe in rušenje močnejših objektov	Prelomi in premiki v tleh, poplave
XII			Uničenje vseh objektov	Sprememba površja in veliki premiki tal, premeščanje vodotokov

Zgradbe, ki niso grajene po predpisih o potresovarni gradnji, glede na vrste zgradb in poškodbe opredeljujemo v naslednje kategorije: (Tabela spodaj).

Tabela: Vrste zgradb in poškodbene kategorije

VRSTA ZGRADB		
A	B	C
Stavbe iz neobdelanega kamna, kmečka poslopja, hiše iz na zraku sušene opeke – adobe, domovi iz ilovice	Navadne opečne hiše, zgradbe iz velikih blokov, zidana poslopja z lesenim ogrodjem, stavbe iz naravnega obdelanega kamna.	Zgradbe z železobetonskim in jeklenim pojačanjem ali ogrodjem, stavbe iz večjih predfabriciranih plošč, močnejše lesene hiše.

POŠKODBENE KATEGORIJE				
1. kategorija	2. kategorija	3. kategorija	4. kategorija	5. kategorija
LAHKE POŠKODBE: Fine razpoke v ometu, odpadanje koščkov ometa.	ZMERNE POŠKODBE: Majhne razpoke v stenah, odpadanje večjih kosov ometa, odpadanje strešnikov, razpoke v dimnikih, odlomi delov dimnikov.	HUDE POŠKODBE: Velike in globoke razpoke v stenah, odlomi dimnikov.	PORUŠITVE: Prelomi in reže v zidovih, podiranje delov stavb, popuščanje povezav posameznih delov zgradb, zrušenje notranjih sten in zapolnitev v ogrodjih.	UNIČENJE: Zrušenje zgradb.

(Vir: Seizmološki zavod RS, 2013)

5.6 Potek in možen obseg nesreče

Dolgoletna opazovanja in meritve, ter strokovne ugotovitve iz študije Potresna ogroženost Slovenije, so dobra podlaga za povzetek poteka in možnih posledic potresov. Glede na pogostost potresov in njihove posledice lahko zaključimo, da so na območju občine možni potresi jakosti IV. do VI. stopnje, kar bi ob morebitnem potresu imelo za posledico le manjšo ogroženosti prostora.

Obseg posledic bi bil bistveno drugačen v kolikor bi se pojavili močnejši in ponavljajoči se sunki.

Ker se potresa ne da napovedati ob uri in dnevu, je verjetnost potresa na območju regije v danem časovnem obdobju, glede na potresno področje, ki poteka v smeri Karavanke - Kozjansko (D), možna. Po oceni 50, 100, 200 in 500 letne povratne periode je 63% verjetnost, da pride do potresa 8 stopnje po MSK lestvici, kar pomeni, da je 63 % verjetnost, da bo vsakih toliko let potres moči 8 stopnje po MSK lestvici. Drugače pa so možni potresi manjše moči, ki ne bodo povzročali tako velikega obsega nesreče.

Zelo malo je verjetnosti, da bi potres istočasno prizadel območje celotne regije kjer je potresna ogroženost, na področju: Kozjansko območje (Šentjur, Dobje, Laško, Štore, Šmarje, Celje, Vojnik, Podčetrtek, **Slovenske Konjice**) in Karavanško-Savinjsko območje (Žalec, Prebold, Nazarje, Gornji grad).

Ker je malo verjetno, da bi bil potres ob istem času v vseh potresno ogroženih občinah naše regije se na nivoju regije Celje uskladi vzajemno zadovoljevanje potreb po mehanizaciji in delu reševalnih sestavov (Celje - Velenje).

V regiji bi potres intenzitete 8 stopnje MSK na območjih ogroženih občin (po karti povratnih period 500 let) prizadel naslednji delež površine in prebivalcev:

ZŠ	Regija	Občina	Delež površine (v %)	Delež prebivalcev (v %)
1	Zahodno-štajerska	Šentjur pri Celju	72,79	85,91
2		Dobje	72,79	85,91
3		Nazarje	52,95	25,65
4		Štore	55,02	36,14
5		Kozje	48,51	50,23
6		Gornji Grad	48,30	87,06
7		Podčetrtek	40,83	36,99
8		Laško	17,74	10,81
9		Šmarje pri Jelah	17,72	17,11
10		Slov. Konjice	12,04	4,56
11		Vransko	18,60	8,15
12		Prebold	9,63	4,15
13		Celje	2,60	0,27
14		Vojnik	1,76	0,16

5.7 Ogroženi prebivalci, živali, premoženje in kulturna dediščina

Posledice potresa manjše jakosti bi sicer ogrožale vse prebivalce, živali premoženje in kulturno dediščine na območju občine Slovenske Konjice, vendar bi ogroženost bila le minimalna in posredna.

V primeru rušilnega potresa, bi bile posledice in s tem ogroženost največja v starih vaških jedrih, kjer so najstarejše zgradbe stare pretežno več kot sto let, stavbe pa v glavnem niso potresno varno grajene.

5.8 Verjetne posledice nesreče

Posledice močnejšega potresa so mnogostranske: ranjeni in mrtvi ljudje, ranjene, poginule in zapuščene živali, porušene stavbe, poškodovana infrastruktura, uničeno premoženje in kulturna dediščina.

Posledice potresa manjše jakosti na območju občine Slovenske Konjice bi bile:

- manjše število poškodovanih ljudi in živali,
- manjše poškodbe na stanovanjskih in gospodarskih in objektih kulturne dediščine,
- manjše poškodbe na infrastrukturnih objektih (mostovi, prepusti, elektro-infrastruktura, kanalizacijski, vodovodni in telekomunikacijski objekti in omrežja),
- motnje v cestnem prometu in zaradi tega oteženo reševanje,
- motnje v oskrbi prebivalstva

5.9 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob potresu vedno nastanejo tudi verižne nesreče.

Sorazmerno z jakostjo bi potres poleg poškodb ljudi in živali ter poškodb in porušitev gradbenih in drugih objektov povzročil tudi nastanek verižnih nesreč večjega oziroma manjšega obsega. Glede na to, da pričakujemo na območju občine Slovenske Konjice le potrese manjše jakosti, obstaja verjetnost nastanka naslednjih verižnih nesreč:

- onesnaženje virov pitne vode in motnje v vodooskrbi,
- motnje pri odvajanju odpadnih in fekalnih voda,
- ekološke nesreče,
- motnje energetske oskrbi,
- nesreče in motnje v prometu.

5.10 Zaključek

Potresov časovno ob uri in dnevu ni mogoče napovedovati, opredeljena so le območja, kjer lahko pričakujemo potres določene moči in z določeno verjetnostjo v časovnem obdobju. Znano je tudi, da ob prvem potresnem sunku sledijo naslednji s tendenco umirjanja.

V primeru potresa nižje stopnje (do V. EMS) v občini ne bo občutneje moteno bivanje prebivalcev in delovni procesi v podjetjih, zavodih in drugih organizacijah. Prav tako ne pričakujemo večjih poškodb objektov in žrtev. Smiselno in prilagojeno nastalim razmeram potresa bi se izvajali ukrepi in naloge, ki so opredeljeni v tem načrtu.

V območjih, kjer prevladuje individualna gradnja z nizko gostoto objektov, grajenih na klasičen način iz opeke, ni pričakovati večjega števila žrtev.

Ob močnejšem potresu pričakujemo:

- majhne razpoke ali odpadanje ometa na nekaterih slabo grajenih zgradbah, na mnogih lasaste razpoke;
- večje poškodbe na nekaterih slabše grajenih zgradbah (večje in globlje razpoke v zidovih, rušitev dimnikov starih zgradb, zdrsi strešnikov ipd).

Iz ocene ogroženosti občine povzemamo, da ob potresu VII. stopnje pričakujemo poškodbe na objektih v naslednjem obsegu:

- lažje poškodbe do 40 % objektov;
- srednje poškodbe do 35% objektov;
- težje poškodbe do 25 % objektov.

6 OCENA OGROŽENOSTI V PRIMERU JEDRSKE ALI RADIOLOŠKE NESREČE

V načrtu zaščite in reševanja ob jedrski nesreči v občini Slovenske Konjice je poudarek na dolgoročnem ukrepanju ob jedrski nesreči v NEK, zajete pa so tudi aktivnosti in ukrepi če bi prišlo do nesreče v NEK v tujini in bi bila prizadeta občina Slovenske Konjice.

Izdelan je z namenom, da se zagotovi pravočasno in organizirano ukrepanje ob jedrski nesreči ter s tem učinkovita zaščita, reševanje in pomoč prebivalcem v občini Slovenske Konjice.

6.1 Viri nevarnosti ionizirajočega sevanja v občini Slovenske Konjice

Viri nevarnosti ionizirajočih sevanj v občini so:

- usedi – zaradi usedanja radioaktivnega oblaka zaradi težnosti ali spiranja z dežjem na tla;
- Univerzitetni klinični center Maribor, SB Celje, posledice ob nesreči z radiološkimi viri bi čutili predvsem zaposleni;
- prevoz radioaktivnih in jedrskih snovi, ob nesreči bi bile posledice omejene na območje, ki bi ga bilo potrebno dekontaminirati in /ali omejiti vstop vanj;
- padec satelita na jedrski pogon ali satelita, ki ima na krovu radioaktivni material;
- teroristični napad na z uporabo t. i. umazanih bomb.

6.2 Nuklearna elektrarna Krško

Nuklearna elektrarna Krško je v oddaljenosti od občine Slovenske Konjice v polmeru večjem od 25 km in zaradi konfiguracije terena v občini ne bi bili direktno tako hudo prizadeti.

Na območju 1.000 km od Slovenije deluje 50 elektrarn s 109 energetskimi reaktorji, od tega jih je 32 v 500 km pasu.

Tabela: Pregled jedrskih elektrarn v območju 1.000 km od meje s Slovenijo:

Država	Število jedrskih elektrarn	V območju
Madžarska	4	180 km
Slovaška	5	205 km do 260 km
Češka	4	239 km
Nemčija	4	255 km do 335 km

6.3 Možne posledice nesreč v jedrskih elektrarnah

Ob jedrski nesreči se sprostijo radioaktivne snovi pretežno v ozračje in se razširijo v obliki radioaktivnega oblaka v okolje. Stopnja ogroženosti ob jedrski nesreči zaradi radioaktivnega onesnaženja okolja je odvisna od vrste in količine izpušne aktivnosti posameznih skupin radionuklidov. Prenos in razširjenje sta odvisna od vremenskih razmer. Radioaktivni delci se med prenosom usedajo (suhi used) ali pa se izpirajo s padavinami (mokri used) na površine pod seboj.

Radioaktivno sevanje prihaja do človeka z vdihavanjem radioaktivnih delcev, zaužitjem z vodo ali hrano ter z neposrednim zunanjim obsevanjem iz radioaktivnega oblaka ali iz onesnaženih tal.

Vrsta in stopnja ogroženosti se s časom spreminjata. Srednje in dolgoročno po nesreči prihaja do obsevane obremenitve zaradi zaužitja onesnažene hrane, še posebej v krajih, kjer uporabljajo za pitje in napajanje živine deževnico ter zaradi zunanjega sevanja iz onesnaženih tal.

6.4 Možni viri nevarnosti

Viri ionizirajočega sevanja so naravni in umetni. Zaradi radioaktivnih izotopov v okolju je človek na razne načine izpostavljen ionizirajočemu sevanju. Običajno jih delimo na zunanje in notranje. Do zunanjega obsevanja pride, če so radioaktivni izotopi v človekovi okolici. Do notranjega pa zaradi vnosa radioaktivnih snovi v organizem z vdihavanjem onesnaženega zraka, uživanjem kontaminirane hrane in pijače ter zaradi vnosa skozi kožo.

Vire nevarnosti delimo v štiri skupine:

- jedrski objekti so: jedrske elektrarne, raziskovalni jedrski reaktorji, obrati za predelavo in odlaganje radioaktivnih odpadkov. Najhujše posledice bi imela nesreča v jedrskih elektrarnah, ki bi povzročile resne posledice za življenje in zdravje ljudi ter živali;
- objekti, ki uporabljajo radioaktivni vir, ki prizadene predvsem delovno osebje tako, da osebe sprejmejo večjo dozo obsevanosti kot to predpisujejo mejne vrednosti;
- prevoz radioaktivnih in jedrskih snovi, kjer je zaradi posebnih varnostnih ukrepov verjetnost nesreče zelo majhna;
- padec zračnega plovila, ki ima na krovu radioaktivni material. Nevarnost predstavlja sprejem prevelikih doz posameznikov in ne zunanje sevanje. Območja kontaminacije so trakaste oblike s širino nekaj 10 km in dolžino nekaj 100 km.

Iz ocene ogroženosti ob izrednem dogodku v jedrskih objektih in zaradi radioaktivnih virov, ki jo je izdelala Uprava RS za jedrsko varnost izhaja, da je potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva za nadzor in obvladovanje dogodkov samo v primeru najhujših nesreč v jedrskih elektrarnah. Najhujša nesreča v tem primeru pomeni poškodbo sredice z odpovedjo zadrževalnega hrama v jedrski elektrarni.

Takšen vir nevarnosti predstavlja v Sloveniji Nuklearna elektrarna Krško (NEK). V tujini pa so take elektrarne od nas v 1.000 km območju.

6.5 Možnost nastanka verižne nesreče

V oddaljenih krajih od NEK, kot je območje občine, se verižne nesreče ne bi pojavljale v takem obsegu, da bi za njih načrtovali reševanje. Možnost pojava verižne nesreče je v primeru padca satelita in zračnega plovila, ki ima na krovu jedrsko snov. V primeru padca takšnega predmeta na naselje bi se pojavili požari, eksplozije, izpad oskrbe z električno in drugo energijo, vodo, motnje v cestnem in železniškem prometu. V primeru padca takega predmeta na plazovita območja, območja reke Dravinje in potokov pa bi se pojavil tudi plaz ali poplava. Možna je tudi, ob padcu takega predmeta na prometno infrastrukturo, večja prometna nesreča, ki ne izključuje udeležbo eksplozivnega tovora in nevarnih snovi.

6.6 Povzetek in predlogi za izvajanje akcijskih nalog enot ZRP

1. Z občinskim načrtom zaščite, reševanja in pomoči ob jedrski nesreči se načrtujejo ukrepi in dejavnosti za zagotavljanje osnovnih pogojev življenja, ki so v občinski pristojnosti.
2. Načrtujejo se ukrepi splošne pripravljenosti v primeru jedrske nesreče v NEK doma in tujini, ki zajemajo sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev, evakuacijo iz kontaminiranega območja v primeru nesreče v NEK.
3. V dokumentih načrta zaščite in reševanja se opredelijo naloge v primeru nastanka verižnih nesreč.
4. Pozornost je potrebno posveti dokumentom za obveščanje prebivalcev v smislu navodil, kako naj ravnajo in ukrepajo v primeru nesreče.

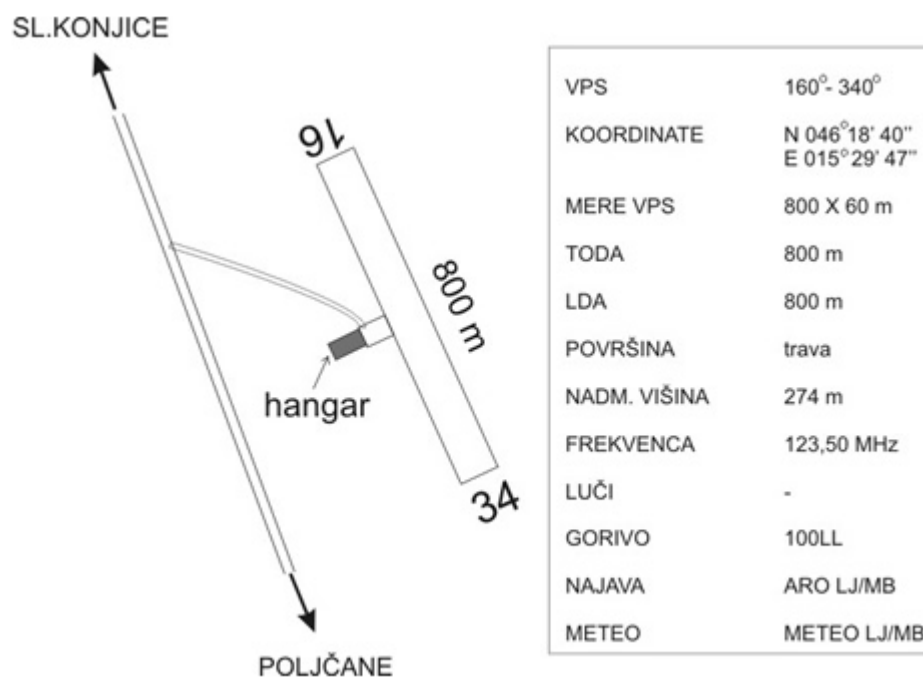
7 OCENA OGROŽENOSTI OB NESREČI ZRAKOPLOVA

Ocena ogroženosti ob nesreči zrakoplova je izdelana za primer nesreče zrakoplova na območju občine Slovenske Konjice.

V zračnem prostoru obstajajo določena pravila, ki se jih morajo držati vsi zrakoplovi, ki vstopajo vanj ali letijo v njem. Ločimo kontroliran in nekontroliran zračni prostor. Nekontroliran zračni prostor sega od površine zemlje do višine, kjer se začne kontroliran zračni prostor. Po navadi je kontroliran zračni prostor tisti, kjer je na voljo radarska pokritost in kjer zrakoplovi letijo po pravih instrumentnega letenja.

Na območju občine Slovenske Konjice leži športno letališče Senožet, ki je matično letališče Aerokluba Slovenske Konjice.

Shema režima športnega letališča senožet je razvidna iz spodnje sheme:

Športno letališče Senožet (46° 18' 40" N in 15° 29' 47" E) je eno večjih športnih letališč v Sloveniji. Na letališču lahko pristajajo in vzletajo zrakoplovi, ki prevažajo do 25 potnikov (letalski mitingi). Sicer je letališče namenjeno športnemu letenju manjših športnih letal, žirokopterjev in helikopterjev.

Območje deluje z navigacijskim sistemom za delovanje letališča v pogojih CAT I/ILS. Površina vzletno - pristajalne steze je travnata, dolžine 800 m in širine 60 m. Letališče je na nadmorski višini

274 m. Ob tem letališču je tudi asfaltno letališče za modele letal in je namenjeno za športne aktivnosti.

7.1 Značilnosti nesreče zrakoplovov

Nesreča zrakoplova je nesreča v zračnem prometu in spada po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami med druge nesreče. To je nesreča, ki jo v večji meri povzroči človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem, lahko pa nastane tudi zaradi vpliva naravne nesreče.

Za nesrečo zrakoplova je značilno, da se običajno zgodi brez opozorila, nenadno in nepričakovano, da so pogosto žrtve nesreče vsi potniki in člani posadke, da se lahko pripeti na krajih, ki niso takoj ali zlahka dostopni in da so lahko žrtve tudi prebivalci, če zrakoplov pade na naseljeno območje.

7.2 Vzroki nastanka nesreče

Glavni vzroki nastanka nesreč so predvsem tehnični in drugi vzroki (napaka motorja ali konstrukcije zrakoplova), naravne in druge nesreče (neugodne vremenske razmere, požar, nesreče pri prevozu nevarnega blaga), človeška napaka ali malomarnost in teroristični napadi in druge oblike množičnega nasilja.

7.3 Verjetnost pojavljanja nesreče zrakoplova

Delež letalskega potniškega prometa v mednarodnem pomenu znaša okoli 15%. Analize nesreč zrakoplovov kažejo, da se večina vseh nesreč zrakoplovov, kar 85%, zgodi na letališčih ali v njihovi neposredni bližini, predvsem pri vzletanju in pristajanju, na območju nadzorovanih con.

Ker se večina nesreč zrakoplovov pripeti na letališčih ali v njihovi neposredni bližini, predvsem pri vzletanju in pristajanju, so v RS najbolj ogroženi tisti prebivalci, ki živijo na območju nadzorovanih con mednarodnih letališč.

Najbližje mednarodno letališče občini Slovenske Konjice je Letališče Edvarda Rusjana Maribor. Nadzorovana cona le tega ima obliko pet-strane prizme in poteka v smeri SZ – JZ. Na zahodni strani sega približno do Ruš, na severni strani do vukovskega Dola v Slovenskih Goricah, na zahodni strani do Ptuj, ter na južni strani do Makol v Halozah. Je največja nadzorovana cona, ki meri približno 664 km². Sega na območje dveh izpostav URSZR in sicer Izpostave URSZR Maribor z 11 občinami in Izpostave URSZR Ptuj s 5 občinami.

Nadzorovana cona zavzema naslednje občine: Duplek, Hoče-Slivnica, Lenart v Slovenskih Goricah, Makole, Maribor, Miklavž na Dravskem polju, Pesnica, Rače-Fram, Ruše, Slovenska Bistrica, Starše, Hajdina, Kidričevo, Majšperk, Destnik in Ptuj.

Nadzorovana cona ne zavzema občine Slovenske Konjice, kar pomeni, da je verjetnost pojava nesreče zrakoplova zelo nizka, nikakor pa ne izključena zaradi lokacije športnega letališča Senožet. Saj lahko zaradi številnih zračnih poti preko slovenskega zračnega prostora pričakujemo nesreče zrakoplovov manjšega kot tudi večjega obsega. Poleg tega v zračnem prostoru občine Slovenske Konjice ne moremo izključiti velikih nesreč zrakoplovov, v katerih bi bila udeležena dva velika zrakoplova. V takih primerih bi lahko bilo prizadetih okrog 250 oseb na krovu zrakoplova in večje območje na zemlji.

7.4 Verjetnost nastanka verižnih nesreč ob nesreči zrakoplova

Ob nesrečah zrakoplovov po navadi pričakujemo večje število ranjenih in tudi veliko smrtnih žrtev. Število smrtnih žrtev se lahko poveča tudi zaradi možnih različnih verižnih nesreč, kot so:

- nesreča zrakoplova na naseljeno območje, ki lahko povzroči požare ali eksplozije ter tako ogrozi življenje ljudi in živali, poškodbe ali uničenje infrastrukture in kulturne dediščine, ter
- nesreča zrakoplova z nevarnim blagom, ki lahko povzroči nenadzorovano uhajanje ali otekanje nevarnega blaga v okolje in s tem nastanek požara ali eksplozije.

Občina izdeluje delni načrt zaščite in reševanja, ki obsega naloge obveščanja, zaščitne ukrepe in naloge ZRP ljudi, živali in okolja.

7.5 Predlagana zaščita pred nevarnostjo

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe, ki jih preživeli potniki in ogroženi prebivalci izvajajo za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče zrakoplova za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega premoženja. Z ukrepi, ki jih morajo izvesti potniki ob nesreči zrakoplova za zavarovanje svojih življenj in imetja (požar na zrakoplovu in podobno) je dolžan potnike seznaniti prevoznik.

8 OCENA OGROŽENOSTI OB NESREČI Z NEVARNIMI SNOVMI

8.1 Viri nevarnosti

Z razvojem proizvodnje, tehnologije in z vsesplošnim napredkom, se povečuje tudi nevarnost ogrožanja z nevarnimi snovmi. Tako podjetja kot posamezniki proizvajajo, uporabljajo, skladiščijo in prevažajo vrsto snovi, nevarnih za ljudi, ostala živa bitja in ves življenjski prostor.

Nevarne snovi so razdeljene v več razredov in nevarnostnih skupin glede na njihove lastnosti kot so: strupenost, jedkost, gorljivost, radioaktivnost, kužnost, gabljivost in drugo.

Preprečevanje nesreč z nevarnimi snovmi je možno le ob maksimalnem upoštevanju varnostnih ukrepov pri njihovi uporabi, kakor tudi z zmanjševanjem uporabe teh snovi pri vsakodnevnem delu. Uporabo teh snovi nadomestimo z okolju manj škodljivimi.

Na območju občine nimamo proizvodnje nevarnih snovi, vendar jih pa uporabljamo pri svojem vsakdanjem življenju, v proizvodnji prav tako pa so prisotne tudi v prometu.

8.2 Možni vzroki nastanka nesreče z nevarno snovjo

V podjetjih, ki v svojih tehnoloških postopkih proizvajajo, predelujejo in uporabljajo nevarne snovi, je več razlogov za nastanek nesreče. Neprevidnost in nepravilna uporaba eksplozivnih ali vnetljivih snovi, neupoštevanje predpisov in navodil pri ravnanju lahko povzroči hitro dviganje temperature, kar se lahko razvije v požar ali celo eksplozijo.

Nepoznavanje strupov, ki lahko z mešanjem ali segrevanjem tvorijo zelo strupene plinaste sestavine, lahko privede do onesnaženja vodotokov in ozračja ter posledično množičnih zastrupitev.

Malomarno ravnanje ali polivanje oksidirajočih sredstev lahko privede do kasnejših vžigov in požara. Podcenjevanje dela z dražljivimi in jedkimi snovmi lahko povzroči večje okvare. Plini pod visokim tlakom v rezervoarjih pri nepravilni uporabi povzročijo težje eksplozije.

Malomarno ravnanje z gabljivimi snovmi lahko povzroči epidemije.

Posebna nevarnost predstavlja nestrokovno skladiščenje nevarnih snovi, pomanjkljiva evidenca, malomarno ali nestrokovno vzdrževanje napeljav, vodov, armatur, rezervoarjev in opreme.

Nesreče ob prevozu nevarnih snovi nastajajo predvsem ob neupoštevanju predpisov, ki so za prevoze teh snovi zelo strogi. V primeru prometnih nesreč pa lahko pride do večjih razlitij strupenih snovi, plinov ali celo do eksplozij. Razlitje nevarnih snovi je najpogosteje pri transportu in poškodbah embalaže, razkladanju, internem transportu, skladiščenju, pretakanju iz avtocisterne v rezervoarje, okvarah cistern, čistilnih naprav za nevtralizacijo nevarnih odplak in drugo. Do izlitja odplak v vodotoke pride v primeru nestrokovnega ravnanja s čistilnimi napravami.

Do večjih onesnaženj vodotokov, podtalnice in okolja prihaja v primeru poplav, ki s sabo odnašajo neprimerno skladiščene nevarne snovi, v primeru močnejših nalivov in zalitja proizvodnih obratov, raznašanju praškastih delcev z vetrom.

Diverzije so lahko velika nevarnost nesreč z nevarnimi snovmi. Razen diverzij v vojnem času ali diverzij sovražnih sil, so možna dejanja duševno neuravnovešenih, maščevalnih ali celo samo neodgovornih, nepoučenih in lahkomišelnih ljudi, ki izpuščajo nevarne snovi kot odplake v kanalizacijo, vodotoke in jezera, ustvarjajo divja odlagališča, sežigajo odpadke, ki povzročajo strupene pline. Na splošno je odnos in zavest ljudi do raznih pripomočkov za domačo rabo na zelo nizkem nivoju, zato predvsem vsakodnevno ravnanje z nevarnimi snovmi v gospodinjstvih in kmetijstvu v največji meri onesnažuje naravno okolje.

8.3 Verjetnost pojavljanja nesreče

Glede na število dosedanjih nesreč z nevarnimi snovmi obstaja največja verjetnost nastanka nesreče v cestnem, kjer se dnevno pojavljajo pri prevozu velike količine snovi.

Sicer pa je nevarnost večjih nesreč stalno prisotna v vseh podjetjih, ki ravna z nevarnimi snovmi (Swaty-Comet Loče).

Ob spremljanju onesnaženj potokov in reke Dravinje na območju celotne občine pa je ugotovljeno, da so predvsem posamezniki s svojo dejavnostjo in malomarnostjo tisti, ki bodo tudi v bodoče najverjetneje povzročali veliko škodo naravnemu okolju.

Precejšnja nevarnost predstavlja prenosni plinovod Šmarije pri Jelšah – Zreče (zgrajen leta 2010), vključno s plinsko postajo v Slovenskih Konjicah (Tovarniška cesta).

8.4 Ocena o vrsti, oblikah in stopnji ogroženosti

Vrste ogroženosti v primeru nesreče z nevarno snovjo so na območju občine regije predvsem:

- **eksplozije nevarnih snovi**, predvsem lahko gorljivih, ki tvorijo z zrakom eksplozivne snovi, ki se same vžgejo ali celo eksplodirajo;
- **požari** vnetljivih snovi, ki so predvsem v tekočem stanju in nevarni materiali v trdnem stanju, ki pri gorenju proizvajajo zdravju škodljive pline;
- **zastrupitve** ob izpustu raznih strupov v okolje;
- **kužne bolezni** ob nekontroliranem ravnanju s kužnimi in gabljivimi snovmi.

Ogroženost posamezne lokalne skupnosti je opredeljena z eno izmed naslednjih stopenj glede na obseg posledic:

Tabela: Stopnje ogroženosti pri nevarnih snoveh

STOPNJA OGROŽENOSTI	OPIS KRITERIJA
1	Občina na svojem območju nima lociran obrat večjega ali manjšega tveganja za okolico, potekajo pa skozi občino transportne poti oz. imajo na svojem območju večje ali manjše vodotoke.
2	Občina, ki ima na svojem ozemlju lociran obrat manjšega tveganja za okolico.
3	Občina, ki ima na svojem območju lociran obrat večjega tveganja za okolico

Občina Slovenske Konjice je uvrščena v drugo (2) stopnjo ogroženosti.

Ogroženi so predvsem zaposleni na delovnih mestih v industriji, prebivalstvo pa na območju večjih nesreč z nevarno snovjo, predvsem v primerih izlitja strupenih snovi in uhajanja strupenih plinov.

8.5 Potek in možni obseg nesreče

Iz dosedanjih izkušenj lahko ugotovimo, da je ob strokovnem ravnanju ter ob upoštevanju vseh navodil, postopkov in pravil pri transportu in uporabi nevarnih snovi majhna verjetnost, da bi do nesreče prišlo. Veliko večja verjetnost nastanka nesreče je ob neupoštevanju pravil v prometu, ob zanemarjanju varnostnih ukrepov v delovnem procesu, opuščanju preventivnih ukrepov zaradi subjektivnih ekonomskih razlogov in ob nastanku naravne ali druge nesreče (potres, poplava, požar, letalska nesreča, ...), ki bi imela za posledico povzročitev nesreče z nevarno snovjo.

8.6 Ogroženost pri prebivalcih, živalih in premoženju

Nesreče z nevarno snovjo v mestnem okolju, strnjenih naseljih, zaselkih in v industrijskih predelih v določenem radiju glede na vrsto nesreče lahko ogrožajo ljudi in živali ter premoženje. Seveda je ta ogroženost odvisna od vrste in količine nevarnih snovi, klimatskih razmer ter drugih dejavnikov glede na vzrok in nastanek nesreče. Do sedaj beležimo nesreče z nevarno snovjo, ki so imele za posledico zastrupitve manjšega števila ljudi, občasnega pogina rib v vodotokih in materialno škodo.

8.7 Verjetnost posledic nesreče z nevarno snovjo

Posledice nesreče z nevarno snovjo so predvsem:

- zastrupitev ljudi in živali;
- kontaminacija zemljišč in objektov;
- zastrupitev vode in ozračja.

8.8 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob nesrečah z nevarno snovjo se posledično lahko pojavijo oziroma lahko pričakujemo tudi eksplozije in požare.

8.9 Možna predvidevanja nesreče z nevarno snovjo

Nastanek nesreč z nevarnimi snovmi se ne da predvideti vnaprej. Na podlagi znanih podatkov o količini in vrsti nevarnih snovi na območju posamezne lokalne skupnosti pa lahko predvidimo vrsto in obseg nesreče in ogroženosti območja.

Nesrečo z nevarno snovjo na območju občine, ob kateri bi bilo potrebno aktivirati sile za zaščito, reševanje in pomoč, lahko pričakujemo v cestnem transportu kakor tudi v industrijskem obratu, ki bi ogrozil širše območje.

V občini Slovenske Konjice pri proizvodnih postopkih ni v uporabi večjih količin nevarnih snovi.

Nevarne snovi v večjem obsegu imajo podjetja v obrtni coni »KONUS«, ki uporabljajo pri svojem proizvodnem postopku kisline, luge in organska topila, katerih posamezne maksimalne količine ne presegajo 50 ton. V manjšem obsegu se nevarne snovi nahajajo v podjetju Swaty-Comet Loče.

Ostale vrste in količina nevarnih snovi prisotnih na področju občine je enaka kot velja za ostala področja države. Pri tem gre za naslednje vrste nevarnih snovi:

1. Naftni derivati:

- do 1.000 ton v podzemnih rezervoarjih bencinskih servisov v Slovenskih Konjicah, Ločah in Tepanju,
- kurilno olje pri gospodinjstvih, podjetjih ter ostalih uporabnikih, katero se uporablja za ogrevanje - povprečne maksimalne količine na enem mestu se gibljejo od 2,5 do 3 tone, z izjemo rezervoarjev pri kotlarnah in podjetjih, kjer se količine gibljejo med 20 in 200 ton
- manjše količine rezerve dizelskega goriva v kmetijski proizvodnji, gradbeništvu in transportu.

2. Plin:

- do 6 ton v trgovinskih skladiščih v jeklenkah - GKZ, PETROL, OMV,...
- prenosni plinovod Šmarje pri Jelšah-Zreče, ki poteka preko cele občine Slovenske Konjice,
- posamezna podjetja do 15 ton v lastnem rezervoarju,
- plin v rezervoarjih za ogrevanje stanovanjskih hiš ostalih objektov v kapacitetah ca 2 toni,
- plinske jeklenke po gospodinjstvih in ustanovah

3. Barve, laki, topila:

- v prodaji in skladiščnih prostorih trgovin,
- manjše zaloge pri obrtnikih.

Večina nevarnih snovi se skladišči in transportira v originalnih embalažah in manjših količinah, s čimer je močno zmanjšana verjetnost nastanka nesreč večjega obsega. Pri hranjenju nevarnih snovi je potrebno obvezno upoštevati navodila proizvajalcev, da ne pride do poškodb posod in kasnejšega izlita.

O količini in vrsti nevarnih snovi, ki je prisotna v transportu po komunikacijah nimamo podrobnejših informacij. Ocenjujemo lahko le količine nevarnih snovi v lokalnem prometu, katere ne morejo presežati maksimalnih količin nevarnih snovi v občini, ne moremo pa podati podrobnejše ocene za transport nevarnih snovi po avtocesti A1 Celje - Maribor.

Po laični oceni se na podlagi podatkov o prometu nevarnih snovi v Sloveniji ocenjuje, da se v naši občini po komunikacijah letno prepelje cca 800 ton tekočih kemikalij in cca 3.500 do 4.000 ton naftnih derivatov.

8.10 Predlogi za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ter ublažitev in odpravo posledic nesreče z nevarno snovjo

Zaradi večjih količin nevarnih snovi na območju občine in glede na vrsto nevarnih snovi (jedke, strupene in lahko vnetljive snovi) morajo uporabniki nevarnih snovi poskrbeti za največje možne preventivne ukrepe preprečevanja izlita nevarnih snovi ter obveščati lokalno skupnost o svojih dejavnostih. Posebno pozornost je potrebno posvečati protipožarnim ukrepom v podjetjih z nevarnimi snovmi.

Ob industrijskih nesrečah obstaja verjetnost, da podjetja vedno ne bodo zmogla zagotoviti izvajanja vseh potrebnih zaščitnih ukrepov. V podjetjih z večjimi količinami nevarnih snovi imajo organizirane službe za varstvo pri delu, pri katerih je izvajanje priprav na področju ZRP relativno slabo.

V teh primerih lahko občina, zagotovi pomoč sil za zaščito in reševanje, ki so po merilih o razporejanju štabov, enot in služb CZ za lokalne skupnosti razporejene v enote civilne zaščite, predvsem tehnično reševalne enote in regijske oziroma državne RKB enote, ki zagotavljajo pomoč pri sanaciji in dekontaminaciji terena. Težišče zaščitno reševalnih aktivnosti pa je na

poklicnih formacijah (gasilske enote posebnega pomena) in podjetjih, ki so v sistemu ZRP zadolžena za ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi.

Nosilci vodenja zaščite in reševanja so poleg štaba CZ še podjetja in vodje intervencij v primeru nesreče znotraj območja občine.

V primeru ogrožanja več lokalnih skupnosti pa prevzame vodenje štab CZ za Zahodno-štajersko. V primeru, da ne zadostuje ukrepanje sil na lokalnem nivoju, se vključijo enote na regijskem in/ali državnem nivoju.

Za posamezne vrste nesreč z nevarnimi snovmi se bodo izvajali naslednji temeljni ukrepi:

- kemična zaščita
- evakuacija prebivalstva
- prva pomoč
- zaščita virov pitne vode
- oskrba ogroženega prebivalstva
- vzdrževanje reda in varnosti
- sanacija terena

Za izvajanje omenjenih nalog je potrebno predvsem:

- kadrovsko popolniti, usposobiti in opremiti enote za zaščito in reševanje;
- zagotoviti ustrezne priprave s poklicnimi izvajalci ZRP v primeru nesreče;
- nosilce vodenja in koordinacije redno dopolnilno usposabljanje;

9 Pojavi kužnih bolezní pri živalih večjega obsega

Državna ocena ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí št. 842-5/2011-56 z dne, 20.11.2012 uvršča občino Slovenske Konjice v **razred ogroženosti št. 4**, oziroma v zelo veliko stopnjo ogroženosti 1 (od petstopenjske lestvice). Razredov ogroženosti, v katere se po tej oceni uvršča nosilce načrtovanja, je pet. Od stopnje 1, do stopnje 5. Stopenj ogroženosti je tudi pet in sicer:

majhna | srednja | velika | zelo velika 1 | zelo velika 2.

V primeru pojava kužnih bolezní pri živalih večjega obsega bi občina Slovenske Konjice potrebovala državno pomoč in sodelovanje mednarodne skupnosti.

Zaradi zelo velike stopnje ogroženosti občine Slovenske Konjice ob pojavu kužnih bolezní pri živalih večjega obsega mora občina načrtovati ukrepe za zaščito in reševanje ljudi in živalí.

Razlog za umestitev Občine Slovenske Konjice v 4. stopnjo ogroženosti gre pripisati visokemu deležu goveda, medtem ko za področje prašičev, drobnice in perutnine občina spada v nižje stopnje ogroženosti (2 oziroma 3).

9.1 Vrsta, oblika in značilnosti nevarnosti

Bolezni živalí so bolezni, ki jih povzročajo biološki agensi in se neposredno oziroma posredno prenašajo z okužene oziroma bolne živalí na zdravo, lahko pa tudi na ljudi (zoonoze). Med te bolezni spadajo številne bolezni z zelo različnimi simptomi, velikokrat specifičnimi glede na virulentnost povzročitelja (to je sposobnost povzročitelja, da povzroči bolezen).

Znaki bolezni se lahko pojavijo kmalu po okužbi v nekaj dneh (na primer influenza), ali pa se bolezen razvija počasi, lahko tudi več mesecev ali let (na primer tuberkuloza). Med njimi so bolezni, ki so lokalizirane in zajamejo le določen organ ali pa so generalizirane in je prizadeto vse telo.

Bolezni živalí se glede na število obolelih pojavljajo:

1. sporadično – zboli ena oziroma posamezna žival;
2. v obliki izbruha – omejen pojav bolezni, ki po času in kraju nastanka ter številu prizadetih živalí presega običajno stanje na določenem omejenem območju ali pri skupini posameznikov;
3. enzootsko (enzootija) – bolezen se v različni jakosti stalno pojavlja na določenem ožjem območju in nima težnje po širjenju;
4. epizootsko (epizootija) – bolezen izbruhne pri večjem številu živalí oziroma velikost prizadetega območja presega običajno stanje in predstavlja tveganje za večji del populacije živalí ter je zato nujno takojšnje ukrepanje;
5. panzootsko (panzootija) – bolezen živalí se hitro širi med živalmi na velikem območju in zajame več celin.

9.2 Viri okužbe oziroma vzroki nastanka in širjenja bolezni živalí

Povzročitelji bolezni živalí so: virusi, bakterije, paraziti, glivice, plesni in prioni. Ločiti je potrebno med okužbo in boleznijo. Okužba je posledica stika dovzetne živalí s povzročiteljem bolezni. Vir za večino okužb živalí je druga žival, krma, gnoj, oprema, vektorji itn. Bolezen je le eden od možnih izidov okužbe, njen razvoj pa je odvisen tako od virulence povzročitelja kot tudi od dovzetnosti živalí. Nevarnost bolezni je, da se lahko pojavljajo množično in se širijo v obliki izbruhov, epizootij oziroma panzootij.

9.3 Posebno nevarne bolezni živali

Bolezni živali so razvrščene skladno s Pravilnikom o boleznih živali (Uradni list RS, št. 81/07 in 24/10), v katerem je določen tudi način poročanja in obveščanja glede na posamezen seznam bolezni. Najpomembnejše so bolezni iz Priloge 8 tega pravilnika.

V skladu z 11. členom tega pravilnika, mora veterinarska organizacija, ki sum postavi, o tem takoj telefonsko in po telefaksu oziroma elektronski pošti obvestiti Glavni urad Veterinarske uprave Republike Slovenije. V ta namen Veterinarska uprava Republike Slovenije zagotovi dežurno telefonsko številko. Takoj po prijavi suma se skliče Državno središče za nadzor bolezni, ki v skladu z 10. členom tega pravilnika določa, vodi in spremlja izvajanje ukrepov ob pojavu bolezni iz Priloge 8.

Zap.št.	Ime bolezni	Mednarodno ime bolezni	OIE KODA
1	Slinavka in parkljevka	Foot and mouth disease	A010
2	Vezikularni stomatitis	Vesicular stomatitis	A020
3	Vezikularna bolezen prašičev	Swine vesicular disease	A030
4	Goveja kuga	Rinderpest	A040
5	Kuga drobnice	Peste des petits ruminants	A050
6	Pljučna kuga govedu	Contagious bovine pleuropneumonia	A060
7	Vozličasti dermatitis	Lumpy skin disease	A070
8	Mrzlica Doline Rift	Rift Valley fever	A080
9	Bolezen modrikastega jezika	Bluetongue	A090
10	Osepnice ovac in koz	Sheep pox and goat pox	A100
11	Konjska kuga	African horse sickness	A110
12	Afriška prašičja kuga	African swine fever	A120
13	Klasična prašičja kuga	Classical swine fever	A130
14	Aviarna influenza	Avian influenza	A150
15	Atipična kokošja kuga	Newcastle disease	A160

Vir: Pravilnik o boleznih živali (Uradni list RS, št. 81/07 in 24/10)

Bolezni imenujemo tudi posebno nevarne bolezni živali, ker so pomembne predvsem zaradi posledic izbruhov teh bolezni. V skladu z 11. členom tega Pravilnika o boleznih živali, mora veterinarska organizacija, ki sum postavi, o tem takoj telefonsko in po telefaksu oziroma elektronski pošti obvestiti Glavni urad Veterinarske uprave Republike Slovenije.

V ta namen Veterinarska uprava Republike Slovenije zagotovi dežurno telefonsko številko. Takoj po prijavi suma se skliče Državno središče za nadzor bolezni, ki v skladu z 10. členom tega pravilnika določa, vodi in spremlja izvajanje ukrepov ob pojavu bolezni iz Priloge 8.

9.4 MOŽNI VZROKI NASTANKA NESREČE VEČJEGA OBSEGA OZIROMA VEČJEGA OBSEGA POJAVA POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI

Pomembna dejavnika, ki poleg značilnosti povzročitelja vplivata na širjenje bolezni, sta okolje in vedenje živali.

Pogoji, ki so pomembni za nastanek bolezni in njihovo širjenje, so:

- prilagajanje in spremembe povzročiteljev,
- dovzetnost živali za okužbo,
- trgovanje z živalmi,

- podnebje, vreme in okoljske spremembe, kot so globalno segrevanje in posegi v naravo, ki vplivajo na širjenje nalezljivih bolezni na nova območja (na primer bolezen modrikastega jezika, afriška prašičja kuga, kuga drobnice),
- mednarodna potovanja,
- turizem,
- nove tehnologije in industrija,
- naravne in druge nesreče,
- namerno širjenje bolezni živali (biološko orožje).

9.5 VERJETNOST POJAVLJANJA NESREČE OZIROMA POJAVA POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI

V Sloveniji so bile z ukrepi zdravstvenega varstva živali v preteklosti zatrite oziroma uspešno nadzorovane bolezni živali, ki bi lahko povzročile večjo gospodarsko škodo in bile nevarne tudi za zdravje ljudi, saj je bil izveden uspešen sistem nadzora ter izvajanja predpisanih ukrepov. V občini Slovenske Konjice v preteklosti ne beležimo pojava posebno nevarnih bolezni živali. Spremljanje stanja glede zoonoz pri živalih, v živilih in pri ljudeh od leta 2005 spremljajo pristojni organi (Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin - URSVHVVR, Inštitut Republike Slovenije zavarovanje zdravja - IRSVZ, Zdravstvena inšpekcija Republike Slovenije - ZIRS), ki izvajajo nadzor zoonoz, podatki pa so dostopni na spletni strani URSVHVVR. Po podatkih URSVHVVR je bilo pri ljudeh v letih od 2007 do 2011 največ pojavov kampilobakterioze ter salmoneloznih infekcij.

9.6 VRSTA, OBLIKA IN STOPNJA OGROŽENOSTI

Razvrstitev gospodarstev in občin v Savinjski regiji je izdelana na podlagi podatkov o številu govedi, drobnice in prašičev (vir: Ministrstvo za kmetijstvo in okolje ter Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin – URSVHVVR, stanje junij 2011, povzeto po Državni oceni ogroženosti).

Gospodarstva in občine so razvrščene v posamezne razrede ogroženosti na podlagi števila ali deleža živali. Večje število živali na nekem območju načeloma pomeni večje tveganje za izbruh in širjenje bolezni. Gospodarstva in občine so na podlagi števila živali razvrščeni v pet razredov ogroženosti.

Obveznost izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali za posameznega nosilca načrtovanja izhaja iz regijske ocene ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali v Savinjski regiji, kjer obveznosti nosilcev načrtovanja predstavljajo minimalne zahteve, tako da se vsak nosilec načrtovanja lahko odloči tudi za večji obseg načrtovanja. (Povz. po Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje).

Razvrščanje občin v pet razredov ogroženosti je izvedeno posamično po vrstah živali (govedo, prašiči, drobnica in perutnina) in skupno, kjer so upoštevani spodnji kriteriji. Podatki o številu posameznih vrst živali po občinah so razvidni iz preglednic v prilogi.

Vrsta živali in število	1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti
Govedo	do 1100	nad 1100 do 2200	nad 2200 do 6600	nad 6600 do 19.800	nad 19.800
Prašiči	do 850	nad 850 do 1700	nad 1700 do 5100	nad 5100 do 15.300	nad 15.300
Drobnica	do 370	nad 370 do 750	nad 750 do 2250	nad 2250 do 6750	nad 6750
Perutnina	do 16.000	nad 16.000 do 33.000	nad 33.000 do 99.000	nad 99.000 do 297.000	nad 297.000

9.7 POTEK IN MOŽEN OBSEG NESREČE OZIROMA POJAVA POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI

Glede na epizootiološko situacijo lahko v Sloveniji, s tem pa tudi v občini Slovenske Konjice, pričakujemo pojav tistih bolezni, ki se v zadnjem obdobju pojavljajo v EU oziroma bližnjih državah.

To je zlasti bolezen modrikastega jezika, ki je razširjena v večini držav članic, ki jo je zaradi načina prenosa preko krvosesnih mušic težje omejiti. Nevarnost predstavljajo tudi klasična prašičja kuga, aviarna influenza, afriška prašičja kuga, slinavka in parkljevka ter kuga drobnice. Tveganje za vnos bolezni predstavljajo trgovanje in uvoz živali in proizvodov (neposredna bližina meje z Republiko Hrvaško), mednarodna potovanja in turizem (mesni in mlečni izdelki, obutev) ter gibanje prostoživečih živali.

9.8 OGROŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA

V primeru pojava posebno nevarnih bolezni živali v občini Slovenske Konjice, je odvisno od vrste bolezni ogroženo zdravje vseh prebivalcev občine Slovenske Konjice, živali ter seveda premoženje prebivalcev v obliki in obsegu ovrednotene vrednosti izgubljenih živali. Kulturna dediščina ni ogrožena.

9.9 VERJETNE POSLEDICE NESREČE OZIROMA POJAVA POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI

Poleg poginov živali in izgube proizvodnje, ki prizadenejo okužena gospodarstva, so pomembne posredne izgube (gospodarska škoda), ki so posledica ukrepov na okuženih ter ogroženih območjih in nevarnost prenosa na ljudi.

Obolenje večjega števila živali povzroči veliko škodo predvsem na naslednjih področjih:

- na področju zdravja ljudi zaradi širjenja zoonoz pri ljudeh in onesnaženosti okolja ter
- na gospodarskem področju in sicer zaradi neposredne škode ob poginih živali, zakola oziroma usmrtitev živali ob ukrepih zatiranja ter izkoreninjenja bolezni in zmanjšanja proizvodnje živinorejskih ter živilskih obratov, prepovedi prometa, trgovanja in izvoza živali ter živil, povečanih stroškov za ugotavljanje, zatiranje in izkoreninjenje bolezni.

9.10 VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE

Ob izrednem odstranjevanju trupel živali (sežig, zakop) pri pojavu posebno nevarnih bolezní živali je ob upoštevanju veljavnih predpisov verjetnost nastanka verižne nesreče zelo majhna.

9.11 MOŽNOST PREDVIDEVANJA NESREČE OZIROMA POJAVA POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI

Nesrečo oziroma pojav posebno nevarnih bolezní živali v občini Slovenske Konjice je v veliki meri možno predvidevati glede na dogajanje v okolici občine Slovenske Konjice in države Slovenije.

10 OCENA OGROŽENOSTI OB NEURJU

10.1 Možni vzroki nastanka neurij

Zaradi preteklih izkušen z neurji (toča 2004) se v oceno ogroženosti vključi tudi področje neurij, ki območje občine Slovenske Konjice pogosto prizadene, vendar ne predstavlja pretirane nevarnosti, če gre za neurja normalnih razsežnosti.

Ob gibanju zračnih gmot nad celotno državo prihaja občasno do pojava nastanka neurij. Območje občine je zaradi svoje lege - vznožje Pohorja in Konjiške gore - v svojem ravninskem delu izpostavljeno občasnim močnejšim vetrovnim sunkom oz. vrtincem. Iz tega naslova gre območju občine Slovenske Konjice pripisati precejšno ogroženost.

Zaradi posegov v naravo - melioracije in komasacije - ter zaradi vse večje izkoriščenosti gozdov in s tem zmanjšanja upora zračnim gmotam, prihaja v vznožnih in ravninskih predelih do zračnih vrtincev, ki povzročajo poškodbe na objektih, infrastrukturi in v naravi.

Neurij časovno ni mogoče napovedovati. Po njihovi dosedanji pogostnosti jih lahko več pričakujemo v zgodnje spomladanskem in jesenskem obdobju. Prav tako ni mogoče opredeliti posameznih območij občine, ki bi bila neurjem bolj izpostavljena, ker so se do sedaj posledice neurij pojavljale po celem območju občine.

10.2 Viri nevarnosti neurij

Potencialni viri neurij so:

- toča,
- močni vetrovi in vihar,
- snežni zameti
- nenadne in obsežne padavine ter
- kombinacija navedenih.

Vsi navedeni viri so ob določenih pogojih potencialni vir ogrožanja ljudi in živali, premoženja, kulturne dediščine ter naravnega okolja.

10.3 Verjetnost pojavljanja neurij

V Sloveniji pade največ padavin v dneh, ko zajame naše kraje vlažen in toplejši zrak iz Sredozemlja. Ob gorskih pregradah se zrak dviguje, ohlaja in tedaj se iz njega izloči vsa odvečna vlaga. Zaradi teh padavin, ki se najpogosteje pojavljajo v jesenskih in spomladanskih mesecih je velika verjetnost, da bo neurje prizadelo območje ali del območja občine. Razlikujejo se tako po obsegu in intenzivnosti kot tudi vrsti neurja. Neurja s točo pa najpogosteje beležimo v poletnih mesecih.

10.4 Vrsta, oblika in stopnja ogroženosti zaradi neurij

Iz dosedanjih izkušenj in statistike neurij v obdobju desetih let izhaja, da območje občine ogrožajo predvsem neurja s točo. Po obsegu in intenzivnosti so ta neurja praviloma manjšega obsega. V obravnavanem obdobju je bilo le eno večje neurje z orkanskim vetrom.

Obseg škode, ki jo ta neurja povzročijo je, razen intenzivnosti neurja, odvisen tudi od območja, ki ga prizadenejo. Nižinski predel občine je gosteje poseljen in intenzivneje obdelan, zato je posledično škoda in ostale posledice neurij na tem območju večja.

Za to vrsto nesreč ni izdelane ne republiške ne regijske ocene ogroženosti, zato ne moremo opredeliti stopnje ogroženosti oziroma jo primerjati z ostalimi območji države. Izkušnje zadnjih neurij pa nas opozarjajo, da ni izključena nesreča večjega obsega s katastrofalnimi posledicami tako za ljudi, živali, kulturno dediščino in premoženje.

10.5 Ogroženost prebivalstva, živali in premoženja

Ob neurjih malega in srednjega obsega prebivalci in njihovo premoženje ter živali niso neposredno ogroženi.

Ob neurjih večjega obsega pa ne moremo izključiti ogroženosti prebivalcev. Možne so poškodbe lažjega in težjega obsega, ob neugodnem spletu okoliščin pa tudi nesreče z najhujšim izidom tako za prebivalce kot tudi za pripadnike reševalnih enot. Poškodbe oziroma uničenje premoženja so odvisne od območja, ki ga neurje prizadene in njegove intenzivnosti. Razen objektov samih je neposredno ogroženo tudi ostalo premoženje prebivalcev.

Iz dosedanjih izkušenj ne moremo sklepati o ogroženosti živali, vendar jo zaradi vse intenzivnejših neurij ne moremo izključiti.

10.6 Verjetne posledice neurij

Posledice močnejših neurij so poškodbe na:

1. Infrastrukturi:

- poškodbe na elektro omrežju
- poškodbe na telefonskem omrežju
- poškodbe ostale nadzemne infrastrukture

2. Objektih:

- ostrejša starejših objektov
- ostrejša še nedograjenih objektov
- dotrajani objekti - kozolci, lope, ...
- inventar v poškodovanih objektih

3. Naravi:

- porušitev ali vetrolom dreves v gozdovih
- porušitev ali vetrolom dreves v parkih

10.7 Verjetnost nastanka verižne nesreče ob neurjih

Neurja lahko posledično povzročijo tudi druge nesreče:

- zaradi vetroloma ali porušitev dreves zaporo cest za daljše ali krajše obdobje
- zaradi poškodb elektro omrežja izpad električne energije na širšem območju občine
- požare v naravi, predvsem v spomladanskem obdobju
- poškodbe na imetju občanov

10.8 Možnost predvidevanja neurij

Predvidevanje neurij je možna preko podatkov Agencije RS za okolje, ki prognozira večje količine padavin in možen porast voda na kritičnem območju Slovenije. Te podatke dobi Regijski center za obveščanje Celje (ReCO) preko Centra za obveščanje RS. ReCO Celje takoj obvesti vse ogrožene občine, da lahko spremljajo nivo voda svojih vodotokov.

Dosedanje izkušnje pa kažejo, da je, predvsem zaradi hitrosti nastanka neurij in malega, lokalnega obsega jedra neurij, njihovo predvidevanje nemogoče.

10.9 Zaključek in predlogi za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči

Dosedanje izkušnje in praksa pri odpravljanju posledic neurij na območju občine kažejo, da leta niso zelo pogosta, po intenzivnosti pa so lahko velikega obsega.

Pri izdelavi ocen in skupnih zaključkov pa njihovega vpliva ne smemo zanemariti, saj se neurja običajno ne pojavljajo samostojno, ampak vzporedno z drugimi naravnimi nesrečami, in kot taka otežujejo izvajanje zaščitno reševalnih akcij.

Iz ocene izhaja, da za neurja ni smiselno izdelati posebnega načrta zaščite in reševanja ampak samo opomnik oziroma navodilo za usmerjanje aktivnosti. Za ukrepanje ob nastanku neurij se smiselno uporabijo ostali načrti zaščite in reševanja, saj se pojavljajo verižne nesreče, ki so v teh načrtih že opredeljene. Pri tem ne smemo zanemariti delovanja rednih služb, predvsem s področja cestnega gospodarstva, elektro oskrbe in telekomunikacij, katere morajo aktivno sodelovati pri odpravljanju posledic in imeti za ta namen tudi ustrezne načrte.

11 POVZETEK OCEN OGROŽENOSTI IN UGOTOVITVE

Pri izdelavi ocen ogroženosti je bil poseben poudarek namenjen nesrečam, ki so do sedaj prizadele širše območje občine Slovenske Konjice in prepričani smo, da bodo tudi v prihodnje najbolj ogrožale življenje in premoženje ljudi. Pri oceni ogroženosti ob naravnih nesrečah, ki v manjši meri ogrožajo našo občino pa smo navedli le izhodišča.

Pri izdelavi ocene ogroženosti se je izhajalo iz republiških in regijskih ocen ogroženosti v primeru naravnih in drugih nesreč, ki so dostopne na spletni strani www.sos112.si.

Občino lahko glede na dosedanje naravne in druge nesreče uvrstimo kot manj oziroma srednje ogroženo. Rezultati pridobljeni v tej oceni ogroženosti nam glede na obstoječe stanje sil in sredstev ZRP, ki so organizirane na nivoju lokalne skupnosti, narekujejo redno usposabljanje in opremljanje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Dosedanje izkušnje in praksa pri odpravljanju posledic naravnih in drugih hudih nesreč na območju občine kažejo, da le-te do sedaj niso bile v takšnem obsegu, da jih obstoječe stalne službe in sile zaščite, reševanja in pomoči ne bi mogle v sprejemljivem času opraviti.

Enote civilne zaščite in operativne gasilske enot PGD so popolnjene v skladu z Uredbo o merilih za organiziranje, opremljanje in usposabljanje civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 18/96 in 22/99) in Meril za organiziranje in opremljanje enot, služb in organov civilne zaščite.

Za navedene enote pa ni v celoti zagotovljena ustrezna predpisana oprema. Prav tako te enote, razen operativne gasilske enote, niso ustrezno usposobljene za izvajanje svojih nalog.

Usposabljanje enot in njihovo opremljanje s predpisano opremo je nujno za zagotovitev operativne sposobnosti za ukrepanje ob nastanku naravnih in drugih hudih nesreč.

Podroben pregled popolnjenosti, usposobljenosti in opremljenosti je razviden iz načrtov zaščite in reševanja. Predlogi za izboljšanje stanja in zagotovitev operativnosti teh enot pa so razvidni iz petletnega načrta dela in načrtov dela za tekoče leto.

Usmeritve za zmanjšanje ogroženosti območja občine, preprečevanje nastanka nesreč in zagotovitev operativne pripravljenosti so razvidni iz zaključkov in usmeritev pri ocenah posameznih vrst ogroženosti.

12 Pregled uporabljenih virov

1. Državne in regijske ocene ogroženosti
2. Nesreče in varstvo pred njimi, Ljubljana 2007
3. <http://www.sos112.si/slo/page.php?src=na14.htm>
4. <http://www.slovenskekonjice.si>
5. <http://www.surs.si/>
6. <http://potres.sos112.si/>